

Teodora Plinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAZVISO
BIBLIOTeka

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIII

Birželis - June 1, 1978

Nr.22

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KUBOS VARIJANTAS

Amerikos-Sovietijos Afrikos žaidime

Vytautas Meškauskas

Aleksandras Vakselis, PLD komiteto Amerikoje pirmininkas.
P. Kisieliaus nuotr.

LAISVŲJŲ LIETUVIŲ JĖGOS IR KULTŪROS DEMONSTACIJA

POKALBIS SU PLD KOMITETO JAV PIRMININKU
A. VAKSELIU

Artėjant Pasaulio lietuvių dienom, Kanadoje, užkalbinau PLD komiteto JAV pirmininką Aleksandrą Vakselį.

— Sakykite, kokia yra Jūsų vadovaujamo komiteto tiesioginė paskirtis?

— Trumpai tariant, padėti Kanados lietuviams, kad Pasaulio lietuvių dienos būtų pats didžiausias lietuvių sąskrydis laisvajame pasaulyje. Šio tikslo siekiant, Pasaulio lietuvių dienų komitetas Amerikoje yra pasiryžęs sutelkti galimai daugiau lėšų ir paskatinti JAV lietuvių gausingai dalyvauti Pasaulio lietuvių dienose.

— Minitė lėšų telkimą. Gal galėtumėte pasakyti bent apytikriai, kokia gi yra PLD sąmata?

— Pasaulio lietuvių dienų sąmata yra 160.000 dol. Mes, Amerikos lietuviai, turime sutelkti nemažiau, kaip 50.000 dol. ir tuos pinigus tikrai surinksime.

Stengsimės įtraukti į lėšų telkimą galimai daugiau lietuvių: išsiuntinėjome per LB Apylinkes ir Apygardas bei kitas organizacijas ir asmenis netoli 35,000 laiškų, paskleidėme

1000 aukų lapų. Kreipėmės į lietuvių prekybininkus ir profesionalus specialiais laiškais, jų išsiuntėme apie 2000. Be to, per lietuvių spaudą ir radiją mėginame pasiekti kiekvieną gyvą lietuvių tautietį. Esame giliai įsitikinę, kad visi, kurie mūsų prašymą išgirs, atsilieps su dileriu, ir nemažas lietuvių būrys, pradedant birželio 26 d. pajūdės Kanados link.

— PLD metu vyksta trys didieji renginiai: Pasaulio lietuvių bendruomenės seimas, Penktoji dainų šventė ir Pasaulio lietuvių sportinės žaidynės. Kaip gi surinktus pinigus manote padalinti?

— Manau, esamose aplinkybėse, kad viena iš geriausių šio komiteto savybių yra ta, kad lėšų niekam neskirstome. Visas surinktas lėšas, atskaičius faktines rinkliavos išlaidas, perduosime PLD Organizaciniam komitetui, Toronte.

— Ar numatoma chorams ir sporto vienetam apmokėti keliones?

— Šis klausimas, atrodo, daugiau liečia PLD Organizacinį komitetą, Toronte, tačiau iš pranešimų, girdė-

Pagal LE FIGARO karikatūristą, raudonasis daugiakojis baigia paglemžti Afriką, o Vakarai – visų pirma prezidentas Carteris ir jo prancūziškas kolega Giscard 'Estaing — iš tolo tai stebi, kaip nariai pasislėpę vandenynė. Tai gana teisingas išpūdis. Jei ką karikatūristas 'nuskriaudė' tai tik savo tautietį. Prancūzija kartu su Belgija išgelbėjo baltuosius nuo skerdynių Zairės Shabos (buv. Katangos) provincijoje. Be to, Prancūzijos kariai dar padeda gintis nuo iš užsienio siunčiamų sukilėlių Mauritanijai ir Tshado valstybėms. Jų rasi Senagale, Gabone ir Džibuti, kuriame yra 4.400 prancūzų įgula. Toji viena dar sulaiko Etiopiją nuo to svarbaus uosto užėmimo. Viso labo Prancūzija juodajame kontinente laiko per 8,000 karių. Tuo tarpu Kuba ten pat turi per 40,000, neskaitant kelių tūkstančių sovietų 'patarėjų'.

tų minėto komiteto posėdyje, sužinojau, kad lietuviams, atvykstantiems iš užjūrių ir Pietų Amerikos, kaip sportininkams, dainininkams ir PLB atstovams kelionės bus pilnai ar dalinai apmokėtos.

— Kokios nuotaikos vyrauja lietuvių visuomenėje, ruošiant PLD ir kaip sekasi piniginių vajų vykdyti bendrai?

— Labai daug didelių ir svarbių užmojų niekada nebūtų įvykę, jei vadovaujantieji šioms darbams nebūtų pilnai pasitikėję lietuvių (Nukelta į 2 psl.)

JAV ambasadorius Jungtinėm Tautom Andrew Young aiškino per televizijos 'Face the Nation' programą, kad Washingtono administracijos reakcijos lėtumas kol kas išėjo JAV-bėm į naudą, girdi, po 10 metų sovietų ten neliks, o JAV įtaka išaugsianti. Taip gali išeiti, jei sovietai planuotų ten pasilikti amžiams. Bet kas bus, jei strateginiai punktai Afrikoje jiems reikalingi tik laikinai kuriam nors kitam tikslui kaip pvz. prasiveržimui į Viduržemio jūrą ar Indijos vandenyną?

Iš tikro, JAV nėra tokios bejėgės, kaip ir pirmo žvilgsnio atrodo. Faktas, kad sovietai visur siunčia kubiečius, kalba už tai, kad jie skaitosi su rizika: jei kas — mes visados galėsime nusiplauti rankas! Jei taip, ir tiesioginė konfrontacija dėl Afrikos valdovų nėra verta rizikos, kodėl nepabandyti paspausti... Kubos. Panašios išvados priėjo ir kolumnistas Joseph Kraft, kuris tarp kitko rašo:

"Kuba yra silpniausias taškas pavojingoje sovietų Afrikos strategijoje. Spaudžiant Castro galima išvengti ir pavojaus pakenkti rimčiausiam Amerikos bizniui su sovietais — susitarimui dėl ginklų kontrolės."

"Nauja Rusijos politika Afrikoje yra tikrai išpūdinga — ką galiu pats paliudyti neseniai paviešėjęs Etiopijoje... Iš Etiopijos rusai gali praplėsti savo įtaką į Saudi Arabiją arba į Keniją. Iš Angolos jie gali paremti juodosius radikalus, kovojančius prieš bal-

tuosius Rhodezijoje ir eventualiai — Pietų Afrikoje."

"Gal tai jiems ir nepasiseks. Daug išmintingų žmonių teigia, kad įtaka Afrikoje yra daugiau galvos skausmas negu palaima. Jie tiki, kad geriausia Amerikos strategija būtų leisti rusams taip įklumti, kaip šis krašta padarė Vietnamė."

"Tačiau kaip daugelio karinių režimų pasisekimas liudija, Afrikos kraštus nėra sunku kontroliuoti su kiek jėgos panaudojimu. Juo labiau, kad kubiečiai nuo rusų atėmė pavojų būti apšauktiems baltaisiais imperialistais."

"Pagaliau, tas vadinamo sovietų imperializmo vidaus dinamizmas yra ne pagrindinis planas, bet apetitas, kuris auga bevalgant. Nenutraukiama pasisekimų Afrikoje grandinė gali pastumėti Maskvą į dar didesnes avantiūras — gal Persijos įlankoje, ar pietryčių Azijoje ar gal net Europoje."

Pagal Kraftą spaudimas į Kubą būtų mažiau rizikingas. Visų pirma Washingtonas galėtų sustabdyti prasidėjusių santykių atnaujinimo procesą, o jei tas nepadėtų, galėtų su Saudi Arabijos pagalba sulaikyti naftos tiekimą Kubai ar net pakartoti tam reikalui 1962 m. karantiną. Taip spaudžiant Castro, rusai turėtų du kartus pagalvoti prieš pradedami naujas avantiūras.

Reikia tikėtis, kad toks Krafto patarimas ras atgarsio Washingtonė — valdžios juk ne tam renkamos, kad viską palikus Dievo valiai.

Raudonasis daugiakojis...

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Kinijos flirtas su vokiečių kariais — Brzezinskis pabrėžia bendras pažiūras — Orlovo teismas ir žydų emigracijos padidėjimas iš Sovietijos.

Viena iš įdomiausių nūdienių reiškinų yra Raudonosios Kinijos tautos ieškojimas Vakaruose. Atrodo, kad Jungtinėm Amerikos Valstybėmis Pekino valdovai labai pasitikti, todėl jų akys nukrypo Vakarų Europon, visų pirma Vokietijon. Taip darydami jie tik seka seną tradiciją. Bismarko Vokietijos laimėjimai karo laukuose (ir diplomatiroje) padarė labai stiprų įspūdį valdantiems Kinijos sluoksniams, kurie apsisprendė, jei kur mokytis, tai tik Vokietijoje. Panašiai, kaip šiais laikais jie pas save pasikvietė atsistatydinusį Nixoną, kiniečiai 1896 metais pasiuntė savo vyriausybės gen. sekretorių Li Hung-tang pas tuo laiku jau prieš 6 metus atstatytą geležinį kanclerį Bismarką. Svečias turėjo tik vieną klausimą: 'Ar yra koks nors būdas leisti Kinijai vėl pražydėti?' Bismarkui delsiant, svečią spaudė: 'Jūsų Ekselencija tikrai turi žinoti tinkamą mūsų kraštui principą'. 'Sudarykite stiprią kariuomenę' - pagaliau atsakė Bismarkas - 'ir tuo atstatysite valstybės prestižą. Tam tėra vienintelė priemonė - armija'. Netrukus į Kiniją išvažiavo eilė atsargon išėjusių vokiečių karininkų.

Dar prieš tai - 1885 metais - Bismarkas, būdamas dar kancleriu, į Kiniją instruktoriumi buvo pasiuntes patyrusių kolonijų kuruose karininką Georg von Glasenapp, o kiniečiai iš savo pusės pasiuntiniu skyrė generolus. Vienas jų, Hung-Wengcing, atsivežė tris žmonas, kurių viena - 14 metų Sai Tcin-hua - pradėjo flirtuoti su Prūsijos didžiojo generalinio štabo viršininku grafu Alfred Von Waldersee ir tapo jo meiluže. Hung su savo žmonomis buvo atšauktas 1890 metais, tačiau Sai rolė tu nepasibaigė. Kai po 10 metų tas pats grafas vadovavo europiečių kariuomenei pasiūstai numušinti anų laikų teroristų, vadinamųjų boksininkų sukilimą Sai, tada jau prostitucijos namų savininkė, sėkmingai tarpininkavo tarp savo buvusio vyro ir meilužio dėl svetimšalių kariuomenės atitraukimo iš Pekino. Ji dar dabar yra kinų filmų ir teatrų vaidinimų heroje.

1911 metais Kinija tapo respublika. Kaip dažnai savo istorijoje, vokiečiai lošė klaidinga korta - jų 70 karininkų-instruktorių rėmė seną režimą. Nepaisant to, vokiečius labai gerbė naujas prezidentas Sun Jat-sen, kuris viešai apgalvestavo spaudimą paskelbti 1917 m. Vokietijai karą. Čiang-kaišakas irgi buvo vokiečių kariuomenės gerbėjas. Jo sūnus Wei-kuo baigė vokiečių karo mokyklą ir dalyvavo Austrijos 'anschluss' prie Vokietijos. Tik 1937 metais Hitleris, susidėjęs su japonais, atšaukė karinius patarėjus iš Kinijos (1934 metais jų tarpe buvo ir Reichsweero kūrėjas gen. pulk. Hans von Seeckt).

O dabar? Turbūt nerastis nė vieno žymesnio dabartinės Vokietijos kariuomenės atsargos karininko, kuris jau nebūtų ilgiau ar trumpiau paviešėjęs nūdienėje Kinijoje. Jų tarpe buv. Generalinis inspektorius de Maiziere, NATO viduriniojo fronto vadas grafas Kiel mannsegg ir NATO karinės komisijos pirmininkas aviacijos gen. Stainhoff.

Sovietai, kurie į nesena britų gen. štabo viršininko maršalo Sir Neil Cameron vizitą Pekine žiūrėjo su panieka - Pravda jį pavadino 'išsiptusiu nykštuku' - į vokiečių-kinų draugystę žiūri rimčiau. 'Ar galima rimtai svarstyti slapta sąmokslą tarp vokiečių revanšistų ir kiniečių maoistų?' - klausė Lite-

Kinų karininkas prie vokiečių šarvuotos gaubicos M-109.

raturnaj Gazeta pati atsakė: 'Negali būti kalbos, kad tai ne fantazija.'

Kaip ten būtų, kiniečių karininkai labai domisi vokiečių ginklais ir taktika. Taip darydami jie turi išakymą nevengti korespondentų ir ypač fotografų. Kai kancleris Schmidt savo laiku nusikrido karišku lėktuvu vizitui į Kiniją, tuo laiku buvęs ministeris pirmininkas Ču-Enlai paprašė igulos užsidėti uniformas ir su juo nusifotografuoti. Civiliai apsirengusi į Kiniją nuvažiavo ir V. Vokietijos kariuomenės tinklinio komanda. Ir tos šeiminkai paprašė atsivežti uniformas ir fotografuojant jas dėvėti. Kad pagąsdinti sovietus ...

Kai Brežnevas, neseniai viešėdamas Bonnoje, paklausė apie kiniečių ieškojimą ginklų Europoje, kancleris Schmidtas jam atsakė, kad Vakarų Vokietijos prekybos apyvarta su milžiniška Kinija esanti tokia pat kaip su Luxenburg kunigaikštija! Apie tai kalbėdamas su Newsweek'u kancleris paaiškino, kad ginklai esą nepaprastai brangūs ir nesą aišku kuo Kinija galėsianti už juos sumokėti. Ganduose apie didelius kiniečių užpirkimus esą daugiau triukšmo negu esmės.

Nors oficialiai dr. Brzezinskis viešėdamas Pekine nedaug pasiekė - Washingtoną ir Pekiną vis dar gerokai skiria pažitros į Taiwaną - tačiau apie ką buvo kalbėta išduoda artimuosiuose Pekinui Hong Kongo laikraščiuose pasirodę anekdotai. Taip lipant ant Didžiosios Sienos Brzezinskis pasitūlė lenktyniauti: 'Jei aš pirmas užlipsiu, jūs turėsite pasipriešinti rušams Etijopijoje. Jei jūs būsite pirmi - mes tai padarysime'. Kas užlipo pirmas liko neaišku, tačiau viršų pasiekęs Brzezinskis nudavė norėjęs pamatyti baltą mešką (Kinijos min. pirm. pavaduotojas dažnai Sovietų Sąjungą pravardžiuoja baltąja meška). Kalbėdamas jo garbei suruoštame bankete Brzezinskis pareiškė, kad JAV ir Kinija prieštarauja pastangoms sukurti 'monolitinį pasaulį', pridurdamas: 'Nei vienas mūsų ne siūnčia tarptautinių avantiūristų, užmaskuotų kaip nepriklausomus, išpildyti savo ambicijas Afrikoje.

Nei vienas mūsų nesiekė ginkluotą jėgą priversti klausyti savo kaimynų'.

Disidentas Juri Orlov Maskvoje buvo nubaustas 7 metais kalėjimo ir po to - 5 metų tremtimi už Sovietų Sąjungos 'šmeižimą'. Tas šmeižimas pasireiškė tuo, kad jis konsultavo, jog Sovietų Sąjunga nesi-laiko savo pačios pasirašyto Helsinkio Akto nuostatų. Visas procesas buvo pasityčiojimas iš vakariečių teismo sampratos. Žiūrovus sudarė KGB agentėliai, kurie tarp kitko, kai kuriuos vakariečių korespondentus, norėjusius patekti į teismo salę, pasitiko antisemitiniais šūkiais ir mostais rodė, kad juos reikia iššaudyti.

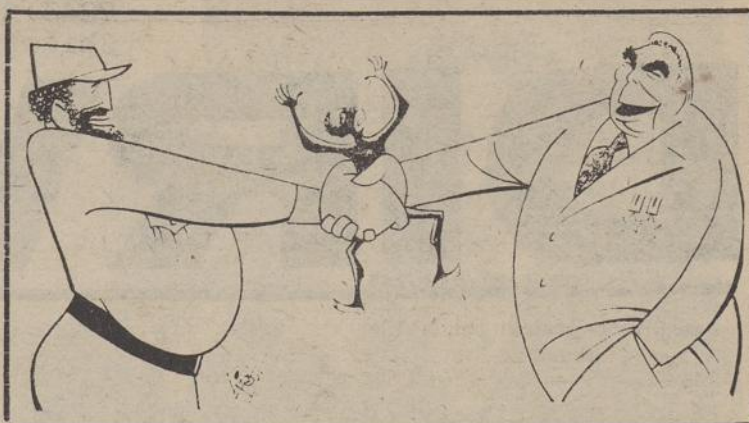
Idomu, kad teisiama buvo pirmas Orlovas, rusas, bet ne žydas Sceranskis, kuris yra kaltinamas didesniu nusikaltimu - šnipinėjimu JAV naudai, už ką grėsia mirties bausmė. Atrodo, kad Kremlius nutarė padaryti keletą draugiškesnių mostų žydams. Taip kovos mėn. iš Sovietų Sąjungos į Viena atvyko per 2000 sovietų žydų. Per pirmus tris šių metų mėnesius žydų emigracija padidėjo 68%. Per paskutinius 12 mėn. emigravo 19,010 žydų, o prieš tai tik 13,976. Be to, pirmą kartą per paskutinius 20 metų, žydas buvo pakeltas į ministerio rangą - tai Jurij Antonievič Izrael, kuris paskirtas visa-sąjunginės Hydrometeorologijos ir Taršos Kontrolės komisijos pirmininku. Iki šiol jis buvo pritaikomos geofizikos laboratorijos sovietų Mokslų Akademijoje vedėjas.

Laisvųjų lietuvių...

(Atkelta iš 1 psl.)

gera valia ir dosnumu. Todėl ir mes, šio pasitikėjimo JAV lietuviams vedini esame įsitikinę, kad jie, kiekvienas pagal savo išgalę, bus PLD dalyvis — ar su savo auka, ar savo asmeniiniu dalyvavimu ar abiem.

Su dideliu pasitenkinimu turiu pasakyti, kad pinigai jau pradėjo plaukti ir negavome nei vieno "piktai pamokančio" laiško. Jei piniginio vajeus reikalai ir toliau taip vystysis, kaip iki šiol — parama Kanados lie-

Taika — draugystė — pažanga.

tuviams, šio didžiojo darbo nešėjams, bus užtikrinta.

— Ar į PLD ruošos darbus yra įjungtos lietuvių organizacijos, jaunimas. Ar visose laisvojo pasaulio lietuvių kolonijose vajai vykdomi?

— Iš pranešimų (Chicago, Detroito, Philadelphia, Pittsburgho, New Yorko ir kitur) aiškėja, kad entuziazmas auga, piniginiai vajai prasideda, organizuojamos didžiulės išvykos į PLD. Didesnėse lietuvių kolonijose sudaryti organizacijų komitetai talkinti LB Apylinkėms. Paskiros organizacijos, be savo (centro) aukos, paskatino savo skyrius talkinti lėšų organizavime. Tikime, kad tos organizacijos, kurios iki šiol to nėra padariusios, paskatins savo narius dalyvauti šioje talkoje.

PLD komitetas JAV vykdo šį didįjį piniginių vajų, gi jaunimas (sportininkai, dainininkai) vykdo savo "mažuosius vajus", kad sutelktus lėšų kelionėms į PLD, Toronte. Šia proga reikia pasakyti, kad tokių aktyvių PLD dalyvių bus nemažiau kaip 3,500, todėl ir jiems bus reikalinga piniginė parama, nes PLD Organizacinis komitetas, Kanadoje, nenumatė jaunimo iš JAV ir Kanados piniginių paremti. Tokie mažesnio masto vajai, nėra abejonės, vyksta visose laisvojo pasaulio lietuvių kolonijose.

— Ką galėtumėte pasakyti apie PLD bendrai?

— Mano manymu, jei šis lietuvių sąskrydis bus toks,

koks jis yra užplanuotas, jis bus bene didžiausias laisvųjų lietuvių gyvastin-gumo pareiškimas iš iki šiol buvusių. Tai bus lietuvių jėgos ir kultūros didžioji demonstracija. Politiniu požiūriu, Lietuvos vardo garsinimo atžvilgiu Pasaulio lietuvių dienos turi sulaukti pasaulinės spaudos dėmesio.

PLD Organizacinis komitetas, vadovaujamas J. R. Simanavičiaus, yra sutelkęs rinktines Toronto ir apylinkės pajėgas šiam didžiam darbui atlikti.

— Jūsų paskutinis pageidavimas ir linkėjimai?

— Ši nemažos apimties uždavinį vykdant, norėtusi, kad mes vieningai į jį žiūrėtume, su lietuvišku jautrumu talkintume savo pinigų, darbu ir asmeniškumu dalyvavimu PLD Kanadoje.

J. Janušaitis

THE SCHOOL SISTERS OF ST. FRANCIS

serve God and their neighbor by: teaching, social work, C.C.D. work, caring for homeless children and the aged.

For information contact: Mother Superior Sancta Maria Convent Panhandle, Texas 79068 (17-24)

OPPORTUNITY FOR EXPERIENCED ALL AROUND MACHINE SHOP SUPERVISOR

To work in Sunny Dallas area. Have immediate opening for plant manager with screw machine, thread rolling, punch press, and machine shop exp. This position will involve supervision of several employees, must be able to schedule work flow, figure costs as well as hands-on exp. Excellent opportunity to join a growing company. Good salary and benefits. Call collect 214-255-2122. (18-29)

PASaulio LIetuvių DIenos

RENGIAMOS TORONTE, KANADOJ
1978 BIRŽELIO 28 — LIEPOS 3

VYKS ŠIE RENGINIAI:
PASaulio LIetuvių BENDRUOMENĖS SEIMAS
V-JI KANADOS IR JAV LIetuvių DAINŲ ŠVENTĖ
PASaulio LIetuvių SPORTO ŽAIDYNĖS

TUO BUS PAMINIMOS LIETUVOS VALSTYBĖS NEPRIKLAUSOMYBES ATSTATYMO 60 METŲ IR TAUTINĖS OLIMPIADOS KAUNE 40 METU SUKAKTYS

KVIEČIAME RUOŠTIS IR DALYVAUTI!
JŪS ESATE LAUKIAMII!

PLD ORGANIZACINIS KOMITETAS
1011 COLLEGE ST., TORONTO, ONT.
CANADA M6H 1A8

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUBAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ALKOJE MŪSŲ TAUTOS PRAEITIS

"Būsimosios kartos teisingai mus kaltins jei nuo amžinos pražūties neišgelbėsime mūsų tautinio darbo pėdsakų, jei savo laiku nepasirūpinsim surinkti savo spausdintų raštų, laikraščių, knygų ir kitų leidinių. Tegul nei viena mintis, nei vienas mūsų tautos gyvybės ženklas, raštu išreikštas, neišnyksta", — rašė dr. Jonas Basanavičius 1908 metais.

Šios mintys tinka ir dabar, nors praėjo 70 metų. Per tą laiką lietuvių tautos istorija prarado neskaitomą daugybę lietuvių tautos kultūrinių vertybių. Vien tik 1940-1941 metų laikotarpyje sovietinių Lietuvos okupantų cenzoriai išėmė iš apyvartos ir sunaikino apie 500,000 egz. knygų, o kiek įvairių kitų raštų, dokumentų bei valstybinių aktų. Abu Lietuvos okupantai — bolševikai ir vokiečiai sunaikino ar ištisus vagonus išvežė nepaaimamos istorinės medžiagos iš Valstybinio, iš Lietuvių Tautosakos ir kitų archyvų. Ir taip dingo didelė dalis mūsų kultūrinės medžiagos, kurios niekur neberasim, dingo už jokių pinigų nenuperkamo lietuvių tautos turto dalis.

O mes nuo sovietinio teroro išvykę į svetimus kraštus čia radome jau pirmųjų lietuvių imigrantų sukaupto ypač JAV-se labai daug istorinės medžiagos, tačiau turime prisipažinti, būdami tartum paukščiai išmesti iš savo gimtojo lizdo į nežinomą kraštą, būdami užimti naujo gyvenimo kūrimu, menkai domėjomės jų praeities palikimu. Nesirūpino ir mūsų naujai sukurtos organizacijos nei fondai, nesistengdami pagyvoti, jog praeitis yra ne kas kita, kaip kelrodis į dabartį ir ateitį. Juk praeities ir jos reikšmės kėlimas ateičiai yra svarbus vaidmuo ir net pagrindas tautai atgimti bei išsilaikyti ypač dabar, kada Lietuvos pavergėjas bando lietuvišką sielą numarinti ir istorinę praeitį klastoti.

Juk lietuvių tautos atgimimo skleidėjai su dr. J. Basanavičium priešaky ypač tikėjo praeities įtaka

jaunajai kartai ir Lietuvos prisikėlimo pagrindui. Todėl jie kėlė ir aiškino kiekvieną praeities istorinės liekanos brangumą. Tuo jie stengėsi budinti, virpinti sustingusią lietuvių sielą, įkvėpti naujos gyvybės ir vilties.

Tačiau tiek pirmųjų lietuvių ateivių, tiek mūsų jau kelių dešimtmečių laiko tėkmėje sukurtos tautinės vertybės dar nežuvo ir tai tik pavienių pasišventusių asmenų dėka. Jų rankose yra daug ir pačios seniausios emigracijos bei nepriklausomos Lietuvos ir caro priespaudos laikų reikšmingo istorinio tautos palikimo. Kai kurių asmenų surinkti spausdiniai užima jau ne vieną namų kambarį, bet keletą. Dienoms slenkant į gyvenimo saulėlydį, juos apima rūpestis, kur dėti, kaip išsaugoti sukaupą turtą.

Tokių yra ne vienas, kurie kiekvieną naujai išleistą knygą su meile pirkto, skaitė ir dėjo per 35 tremties metus į lentyną. Bet kultūrinės vertybės laiko dulkės naikina, ką newyorkiečiai pastebėjo ir apgalvestavo lankydami Br. Kvilio nepaprastai didelės istorinės vertės parodą. Tokie žmonės aukoja ne tik lėšas, bet ir visą savo poilsio laiką, todėl jų sukaupą kultūrinį turtą saugoti ir išlaikyti jau yra visos lietuvių visuomenės pareiga. Bet ar mes daug tuo rūpinamės?

Čia ypatingai paminėtinas prel. P. Juro per 50 metų su didžiu atsidavimu ir meile Lietuvai sukaupto tautinio turto Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvas, trumpai vadinamas ALKA, kuris randasi lietuvių seserų vienuolyno sodyje Putnam, Conn. Ten randasi seniausių istorinių spaudos rinkinių apie Lietuvą, knygų, įvairių raštų, gintarų bei kitokių meno dirbinių, audinių. Ten matome laimingą nepriklausomos, o taip pat ir priespaudas kenčiančios Lietuvos veidą.

Laiko tėkmėje sukauptas turtas perpildė savo turimas patalpas ir jo siela prel. P. Juras pradėjo rūpintis, kad jo viso gyven-

Gegužės 12 Toronto Universiteto patalpose įvyko paskaitų ciklas tema "Holocaust ir Pabaltijo žydija". Gertrude Schneider, City University of New York, kalbėjo apie "Rygos ghetą". Profesorius Emmanuel Nodel, Western Michigan Uni-

versity, kalbėjo tema "Pabaltijo žmonių rolė", David M. Crowe Jr., Elon College, kalbėjo "Pabaltijo valstybės Holocaust literatūroje". Diskutantai buvo pakviesti Helen Fagin, University of Miami, Julius Slavėnas State university College at Buffalo bei dr. A. Musteikis, dr. Romualdas Misiūnas.

Tema jautri ir opi, bet reikia manyti, kad pozityvus žingsnis, jei žydų bei lietuvių tautybės mokslininkai bendroje salėje akademiniame forumo kartu gvildeno svarbia nors ir abiem skaudžią praeitį. Tik gaila, kad lietuviai diskutantai buvo pakviesti dalyvauti, anot jų žodžiais, tik apie dvi savaites prieš konferenciją. Sakoma, kad Gureckas bei Rastenys atsisakė dalyvauti, nes per trumpą laiką nesugebės ne jų srityje tinkamai pasiruošti.

Pokalbis buvo užrekorduotas Voice of America pareigūno Romo Sokadolskio dėl Voice of America.

Dr. E. Nodel, gimęs Lietuvoje, užaugęs Estijoje, ištremtas į Sibirą, dabar dėsto Michigan Universitete, senai dalyvauja AABS konferencijose, pareiškė, kad 40 metų praslino, bet kad mums (tai yra žydams red.) tai nėra akademinis klausimas, bet jisai yra žydų mintyse. Bet apart vokiečių, ne jokia kita tauta negali būti laikoma legaliai ar moralškai atsakinga dėl Holocaust. Bet dr. Nodel teigia, kad vokiečių Sonderkommando įtaigojo vietinius sukelti pogromus prieš vokiečiams atvyksiant, taip vadinami lietu-

mo svajonė, rūpestis ir pastangos neliktų be pėdsako. Reikia didesnių patalpų, o tai nelengvas uždavinys, bet, kaip visuomet ir visose srityse didžiausius darbus atlieka negausūs entuziastų pasišventėlių skaičiai. Taip ir čia, arčiau gyvenantieji, savo atliktais darbais lietuvių tautai pasižymėję keli asmenys nutarė ir pasiryžo pastatyti prie dabartinio 2,400 kv. pėdų pločio pastato dar dviejų aukštų 6,400 kv. pėdų pastatą. Išrinktas direktoriatas, kurio pirminku yra dr. Alfonsas Stankaitis ir vieną iš pačių sunkiausių — lėšų telkimo darbą sutikęs vykdyti Juozas Kapočius, kuris jau yra įamžinęs išeivijos lietuvių pastangas ir sugebėjimus didelio ryžto darbais išleidamas 36 tomus lietuvių enciklopedijos ir 6 anglų kalba.

Iniciatoriai darbą pradėjo, bet jie savo išipareigojimus ištesės tik tada, jei visa lietuviška visuomenė lėšomis parems. Tam tikslui sudarytas ALKOS globos komitetas ir vėjus jau vyksta, o statyba numatoma baigti šį rudenį. Aukotojams yra suteikta proga įamžinti savo mirusius brangius asmenis, kurių vardai bus įrašyti Garbės lentoje, kurių atminimas primins ne tik artimiesiems, bet kartų kartoms. Įrašyti galima šešiais atvejais:

1. Garbės mecenatai — paaukoję 10,000 dol. ar daugiau,
2. Mecenatai — paaukoję 5,000 dol. ar daugiau,
3. Garbės fundatoriai — paaukoję 1,000 dol. ar daugiau,
4. Fundatoriai — paaukoję 500 dol. ar daugiau,
5. Rėmėjai — paaukoję 100 dol. ar daugiau,
6. Visi kiti aukotojai.

Pirmųjų keturių kategorijų aukotojų vardai bus įrašyti Garbės lentoje. Gi visiems aukotojams bus Alkoj atskira spinta su kiekvieno geradarijo įrašytu vardu, adresu ir paaukota suma. Norintieji ten galės turėti atskirą bylą su žiniomis apie save ir savo šeimą.

E. Čekienė

Žydų klausimas Baltistikos studijų dienoje

DR. VIKTORAS STANKUS

MINTYS IR ŽODŽIAI

V. KAVALIŪNAS

1. GROŽIS

Grožis. Kas jis?.. Grožį apibrėžti nėra lengva. Tačiau — tai vienas iš pačių giliausių žmogaus dvasios troškimų. Goethės Faustas visa — net ir savo sielą — prižada atiduoti už trumpą grožio akimirksnį, kai jis galės pasakyti: — Verweile doch! du bist so schön! — Stabtelk, tu toks gražus!

Grožio ilgesys niekad nestoja. Jis lydi žmogų visą gyvenimą — nuo pačių pirmųjų jo žingsnių ligi paskutiniųjų. Dar daugiau. Jis, grožio ilgesys, tarytum norėdamas pratęsti nesustojančiai skubantį laiką, nulydi žmogų ir kelionėn, iš kurios niekas čia nesugrįžta.

Jis, aidėdamas amžių tolimomis, kyla iš žemės gelmių — iš horizontą užstojančių Egipto piramidžių, iš istorijos nebeatmenamų piliakalnių ir kapų Nemuno ir Baltijos pakrantėse.

Mergaičių ir moterų apyrankės, karoliai, auskarai, galvos puošmenos, randamos amžių toliuose paskendusiose kapinėse, aidai giliu ir niekad nenuitylančiu žmogaus dvasios troškimu susilieti su grožio simfonija, pralenkiančia laiką ir peržengiančia žemės kelio ribas.

viais "partizanais" sudorojo žydus birželio 25-26 naktį Kaune.

David M. Crowe Jr. pasakojo, kad Einsatzgruppen organizuotos gegužės mėnesį Saksonijoje. Einsatz-

(Nukelta į 4 psl.)

AMERIKOS LIETUVIŲ KULTŪROS ARCHYVAS

perpildytas gausia archyvine ir kultūrine medžiaga, kuriai sutvarkyti ir visuomenei prieinama padaryti, įmanoma tik praplėtus patalpas. Statybos darbai jau pradėti ir numatomi baigti šį rudenį. Esamoji 2100 kv. pėdų pločio patalpa bus padidinta 6400 kv. pėdomis. Naujas pastatas atsis apie 250.000 dolerių.

Būsime dėkingi jei prisidėsite savo auka prie šios statybos įvykdymo.

Aukos siųsti:

ALKA, P. O. Box 608, Putnam, CT 06260

ALKOS Direktoriatas

(Atkirpti)

ALKOS patalpų statybai skiriu:

- ☐ garbės mecenato (10.000 dol. ir daugiau)
☐ mecenato (5.000 dol. ir daugiau)
☐ garbės fundatoriaus (1.000 dol. ir daugiau)
☐ fundatoriaus (500 dol. ir daugiau)
☐ rėmėjo (100 dol. ir daugiau)
☐ kitokią \$.....

Dabar siunčiu:

☐ visą auką \$..... ☐ dalį aukos \$.....

Čekius rašyti ALKA vardu. Aukos atskaitomos nuo mokesčių (Id. Nr. 23 7227294).

Vardas

Pavardė

Adresas

Diplomatijos paraštėje (57)

Vaclovas Sidzikauskas

Atsisakau šnipinėti

Toliau mano tardytojas paklausė, kaip aš žiūrįs į komunistinę santvarką. Atsakiau, kad teoriškai kas yra komunizmas ir marksizmas, aš gerai žinau, o dabar turiu galimybę pradėti praktiškai susipažinti su komunistine sistema, todėl aš ją stebiu ir studijuojau. Į tai jis man atsakė, kad tai esąs tik mano išsisukinėjimas ir kad jis laukia mano aiškesnio pasisakymo.

"Kokia Jums iš to bus nauda", sakiau aš, "jei aš pasisakysiu esąs komunistas ar komunistams prijauciantis, o tikrumoje vėliau paaiškės, kad tai netiesa". "Bet mes norime aiškaus Tamstos atsakymo, ar Tamsta esi liaudies draugas ar priešas?", kamavo jis mane. "Kad aš neesu liaudies priešas", tikinau aš jį, "turėtų būti Jums aišku, kad ir iš tos aplinkybės, jog aš nepasišalinau į užsienį, o tebesu Lietuvoje". Man atrodė, kad mano pasiaiškinimas ir reikalavimas laiko, padarė įspūdį, o tai mane padrąsino nerviškai nesukniubti ir, kiek tose sąlygose buvo įmanoma, išlaikyti šaltą protavimą. Po to mano inkvizitorius pradėjo dėstyti, koki buvo tie "svarbūs reikalai", kurie mane, jo lydimą, atvedė į policijos nuvadą. Tai buvo noras, anot jo, priversti mane duoti apčiuopiamą lojalumo "liaudžiai" įrodymą. "Paskirtu laiku ir sutartoje vietoj", sakė jis, "mudu susitiksiva; nebijokit, tokie susitikimai nebus labai dažni, gausite tam tikrus pavedimus ar uždavinius, o kai būsite juos atlikę, ir vėl susitiksime. Galėsit turėti butą, kokį tik norėsit, o ir Tamstos alga "Lietūkyje" bus tokia, kad pinigų Jums netruks". Į tai aš pastebėjau, kad jis kreipiasi ne tuo adresu, kad pareigos, kurias jis man siūlo, man yra svetimos ir kad aš joms visai netinku. Į tai jis padarė užuominą, kad būdamas Lietuvos diplomatinio atstovu Berlyne ir Londone, man neturėję būti svetimi santykiai su Vokietijos ir Anglijos žvalgybomis. "Tamsta klysti", atrėžiau aš, "save gerbiantis diplomatas, bent vakarų pasaulyje, tai yra savaime suprantama, negali turėti ir neturi jokių asmeninių ryšių su valstybių žvalgybomis ir saugumo organais, neturėję jų ir aš. Tiems reikalams yra specialios tarnybos ir specialūs asmenys". Neatrodė, kad jis būtų man patikėjęs, nes sovietų NKVD, kaip hitlerinės Vokietijos Gestapo, kaip ir aš pats vėliau patyriau yra įsitikinę, ar bent tokius nuduoda, kad diplomatas drauge yra irsveti-

mos valstybės, prie kurios jis akredituotas, saugumo organų užverbuotas. Kiek patylėjęs, jis padavė man popierio lapą ir liepė rašyti tai, ką jis iš kito popiergalio rusų kalba pradėjo man diktuoti. Parašęs, "Aš, (pavardė ir vardas), niekeno neverčiamas savo laisva valia pasižadu..." aš sustojau rašęs ir pasakiau, kad deja, tokių dalykų rašyti aš nemoku ir nerašysiu. "Kodėl", suriko jis, "juk Tamsta taip gerai ir sklandžiai rašai?" "Ne tą asmenį pasikvietėt", atsakiau aš, ir man duotą popierio lapą sudraskiau. Mano inkvizitorius regimai supuko ir grąsinančiu balsu man pasakė, kad galįs mane suimti. "Jūsų valia", pasakiau aš; "esu atgyvenęs didesnę savo gyvenimo dalį, o tos dalies, kuri man dar eventualiai paliko, nebranginu, tad darykit kaip tik norit". Tokio atsakymo jis, matomai, nesitikėjo ir pataręs man apsigalvoti, jis užsižiebė cigaretę ir pradėjo skaityti iš kišenės išsitrauktą laikraštį. Aš irgi užsirūčiau ir pasiėmiau savo laikraštį. Prasiėjo tikras "nervų karas". Praėjo pusvalandis, visa valanda, o mudu, į laikraščius įsmeigę akis tylime. Ta nejauki tylą pasidarė nepakeliamą. Kad ją pertraukus, aš savo inkvizitoriui pasakojau anekdotą iš Genovos Konferencijos, kai Lloyd George ir Barthou susilažino su Čičerinu, kuris jų ilgiau išsilaikys vienoj patalpoj su ožiu. Man pabaigus jis nę nešyptelėjo, o rimtai pastebėjo: "Anekdotai Tamstai čia nepadės". Gerą NKVD mokyklą išėjęs, pagalvojau aš. Po to ir vėl įsiviešpatavo tylą. Artėjo pusiaunaktis, o savo "dialogą" mudu buvova pradėję tuoj po 6 val. vak. Pasižiūrėjęs į laikrodį jis išėjo iš kambario, pasakęs, kad netrukus sugrįšias. Vienas palikęs, aš pradėjau žvalgytis ar būtų galimybė iš to pastato pasprukti. Bet kambarys buvo antrame aukšte ir dėl žiemos meto langai aklinau uždaryti. Po kiek laiko sugrįžęs man pasakė, kad netrukus mudu važiuosim, bet nepasakė kur. Pasigirdo prie nuovados privažiavęs automobilis. Į mūsų kambarį atėjo du uniformuoti rusai enkavedistai ir paklausė manęs, kas čia vyksta. Aš atsakiau: "Nežinau ko tas jaunas žmogus prie manęs prisikabino". Jie tik suraukė antakius ir man paliepė eiti paskui juos. Susėdome į automobilį, aš užpakalyje tarp abiejų uniformuotų, o mano inkvizitorius prie šoferio. Kauno gatvės buvo tuščios, tarsi išmirusios,

švietė lempos ir girgždėjo sniegas. Kad ir čia nutraukus nejaukią tylą ir parodžius, kad esu visiškai ramus, aš savo kaimyno paklausiau, žinoma rusiškai, nuo kada jie yra Kaune. "O kam Jums to reikia žinoti?" burbtelėjo vienas jų. "Aš tik noriu žinoti, kaip Jums čia pas mus patinka", atsakiau aš. Jokio atsakymo, ir

vėl tylą. Pro automobilio langus stebėjau kuria kryptim mane veža. Buvo aišku, kad važiuojame į buvusio Saugumo, dabar NKVD, namą, kuris savo visais apšviestais langais išsiskyrė iš visų miesto namų. Kai sustojome prie namo stebėjau kur mane ves — jei į rūsį, tai blogai, nes buvau girdėjęs, kad ten yra kankinimo kameros. Pasidarė kiek ramiau, kai pradėjome kilti į regis, 4-tą aukštą ir nuvedė pas Kauno NKVD viršininką Gladkovą. (Bus daugiau)

ŽYDŲ KLAUSIMAS...

(Atkelta iš 3 psl.)
komandos atvyko birželio 23, 150,000 lietuvių prisijungė.

Sekė klausimai iš klausytojų. Vienas klausimų buvo adresuotas abiem profesoriams Nodel ir Crowe, būtent: Dr. Nodel sako, kad vokiečių Sonderkomandos įtaigojo vietinius, taip vadinamais lietuviams "partizanis" pradėti pogromus prieš vokiečiams atvykstant 1941 m. birželio 25-26 d.

Bet dr. Crowe ką tik sakė, kad vokiečių Einsatzkomandos atvyko 1941 m. birželio 23 ir kad lietuviai jau patys savanoriškai vykdė pogromus.

Bet paskaitykime ką generolas Stahleckeris patsai sako: (Nurembergo teismo dokumentas L-80, Nacių Konspiracija ir Agresija, II, 385) "Stebėtina iš pradžių nebuvo lengva suorganizuoti pogromą prieš žydus. Tada atradome vieną (sic) Klimaitis, partizanų grupės vadas, anksčiau minėtas buvo vartojamas dėl šio veiksmo. Jam pavyko pradėti pogromą, atsižvelgiant į patarimą, kurį jam davė mažas priekinis Einsatzkommando būrys, veikiantis Kaune, ir tokiu būdu joks vokiškas įsakymas ar vokiškas instigavimas nebuvo pastebėtas išorai."

Bet ką vadina Stahleckeris Klimaitį originalėje vokiečių transkripte? "Undisriplinierten partisanen...", tai renegatas, banditas ir kodėl Klimaitis įvykdė savo veiksmą birželio 25-26 d., kada "didžiausia armija, kuria pasaulis yra matęs" kontroliavo Kauną, o ne birželio 23, 24 d., kada lietuviai kontroliavo?

Nes 1941 m. birželio 24 d. pulk. Bobelis, Kauno komendantas išleido įsakymą, kad tokie ir panašūs veiksmai baudžiami mirties bausme. Tai Klimaitis sulaužė lietuvių įsakymus. Tai jis buvo renegatas, outlaw.

Kai generolas Raštikis sužinojo apie Klimaičio veiksmus, jis atėmė jam teisę vadintis-būti partizanu, kaip padarius gėdą lietuviams. Kodėl Klimaitis nebuvo nubaustas? Pamėginkite tai padaryti, kai di-

džiausia armija, "kuria pasaulis yra matęs" stovėjo Kaune.

Bet Stahleckeris išpučia nukentėjusių žydų skaičių, palyginus su skaičiais pažymėtais žydų Juodosios Knygos Komiteto, tai visą Stahleckerio raportą pastato įtarimui.

Ir jeigu lietuviai jau taip buvo nusiteikę žudyti žydus, kodėl Nurembergo teisme patys vokiečiai prisipažino, kad vokiečiai turėdavo apsirengti lietuvių uniformose, nes lietuviai atsisakė žudyti žydus. (Nazi Conspiracy and Agression Vol. 7, p. 984).

Kitas klausimas yra kiek žydų policijos dalyvavo žydų žudyme? Pavyzdžiui žydas autorius Tushnet savo knygoje *Pavement to Hell* mini, kad Vilniaus žydų policija išrinko aukas, o septyni žydai policininkai su aštuoniais lietuviams įvykdė egzekucijas. Ne 150,000 lietuvių! (referuojant dr. Crowe).

Taip pat dr. Crowe mini, kad Lietuvos laikinoji vyriausybė išleido įsakymą prieš žydus 1941 m. rugpiučio mėn., bet lietuvių valdžia negalėjo to įsakymo išleisti, nes tas įsakymas vokiečių zivilverwaltung jau buvo išleistas 1941 m. liepos 31 d.

Atsižvelgiant į akademinę laisvę ir mokslinę investigaciją, jei profesoriaus Nodel ir dr. Crowe paskaitos bus spausdinamos AA BS žurnale tai ir šitas patikslinimas turi būti įdėtas.

Iš diskutantu "Holocaust ir Pabaltijo žydija" išsamiausiai ir taikliausiai pastabas padarė Helen Fagin, University of Miami.

Iš klausytojų AABS prezidentas — elect estas dr. Ivar Ivask imantriai pastatė visa Holocaust tragedija tinkamoje filosofinėje ir moralinėje plotmėje.

Dr. Crowe vėlesnėje paskaitoje apie britų ir prancūzų derybas su sovietais dėl Pabaltijo iškėlė idomų faktų, net britų moralinį jausmą ir pergyvenimą dėl Pabaltijo.

Dr. Cadzow paskaitoje "Žydų gyvenimas Lietuvoje 1918-1942" tiksliai ir

daugiausiai pačių žydų dokumentacija parodė garbingą lietuvių elgesį žydų atžvilgiu. Įdomiausiai buvo jo atsakymas, kad žydų rašytojas Israel Cohen savo veikalė Vilna, rašytas 1944 m., iškėlė faktą, kad niekuomet nebuvo pogromai organizuoti lietuvių Lietuvoje. Ir kad žydų ministerija nebuvo išlaikyta dėl pačio konflikto sukulto sionistų žydų bendruomenėje.

Iš jaunų žydų mokslininkų įdomiai ir moksliškai nagrinėjo savo temas Jeffrey Ros, Kirkland College, Zvi Gitelman, University of Michigan, ir Warren Green, Boston University visus užburė karaimų gyvenimo pristatymu.

Iš viso teigiama, kad balistikoje pradėta nagrinėti žydų gyvenimas. Ir koks šisai istoriškai gilus ir išsamus, ypatingai Lietuvoje ir kokia įtaką jisai turi lietuvių kultūrai net šiandien, pavyzdžiui Meras, Fainhauzas, Merkelis ir kiti. Ir teigiama, kad žydų ir lietuvių mokslininkai nagrinėja jiems bendras temas.

Dalinai atėjo laikas paimiti jautį už ragų, o ne už kitur, ir blaiviai žiūrėti ir moksliškai nagrinėti istorinius sukurius.

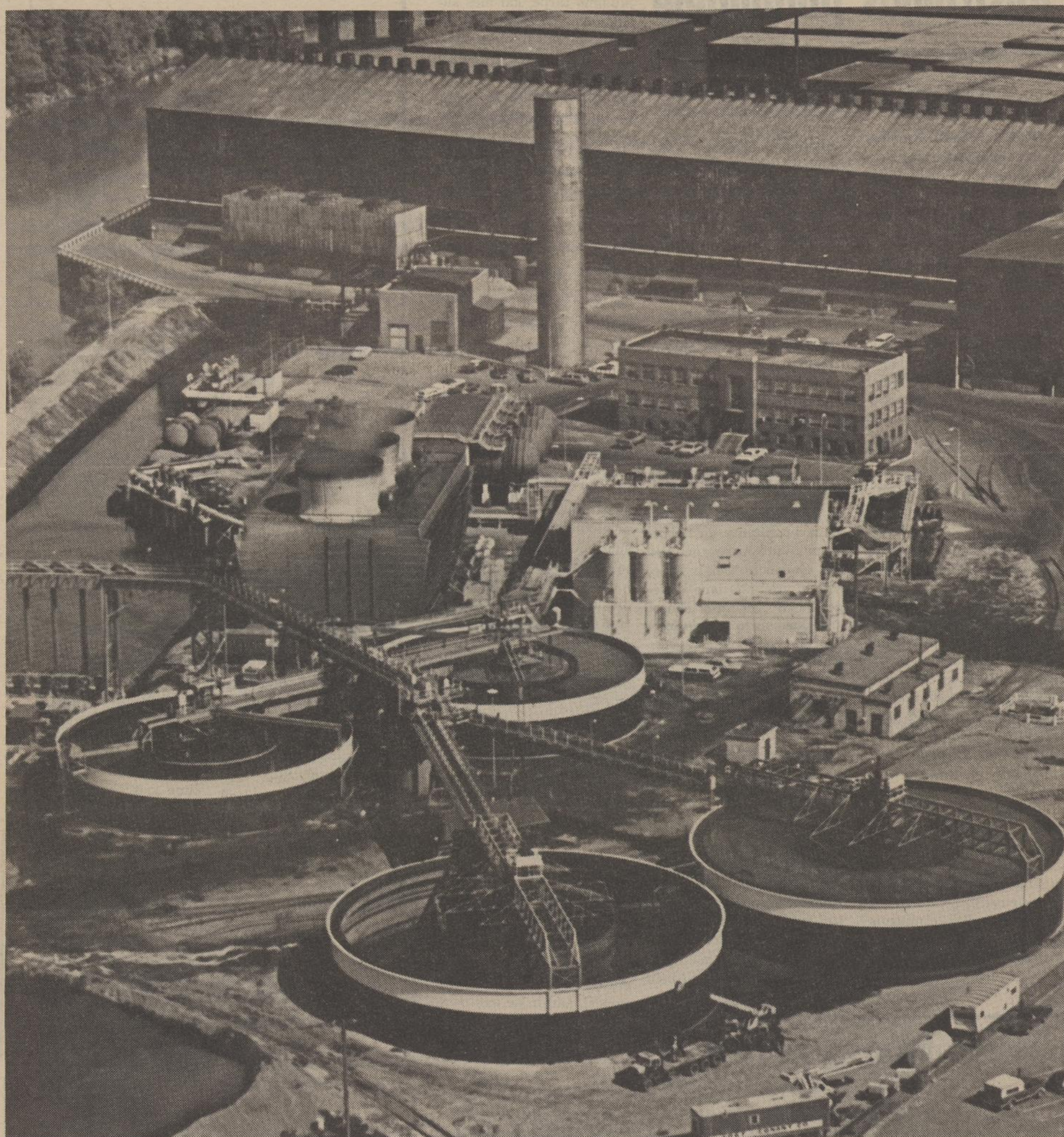
Dalinai ir sielojomės dėl konferencijos, nes anglų kalbą neišleidome gilesnių studijų. Holocaust laikotarpio. Medžiaga yra, nagrinėjime ją moksliškai, pristatykime žydams bei pasauliui ir išvenkime purvo drabstymo, kuris nenaudingas nei mums nei žydams.

WANTED AT ONCE
SET UP MAN
HEAVEY DUTY PRESS
ROOM
Experience Required.
APPLY IN PERSON
IMERMAN INDUSTRIES
12165 MACK
DETROIT, MICH. 48215
(12-21)

WANTED AT ONCE
MILL WRIGHTS
Experience Required.
APPLY IN PERSON
IMERMAN INDUSTRIES
12165 MACK
DETROIT, MICH. 48215
(12-21)

IMMEDIATE OPENINGS
JOURNEYMEN
TOOL & DIE MAKERS
2ND and/or 3RD Shift
Openings are for eighth (8) hrs. shift. Must have a journeymans card. Prospects for consistent full time work are excellent. Twelve (12) paid holidays annually. Superior fringe benefits and insurances. Effective 5-1-78 starting wage is \$7.78 per hour with automatic increase to \$7.98 in 30 days.
APPLY IN PERSON AT:
ANDERSON-BOLLING MFG.
E. SAVIDGE ST.
SPRING LAKE, MICHIGAN 49456
Phone: 616-842-5220
An Equal Opportunity Employer
(21-25)

WANTED
IMMEDIATELY
BORING MILL
OPERATORS
Superior Benefits
TOP WAGES
EXCELLENT
WORKING CONDITIONS
DEMCO
411 S. Fort
Detroit, Michigan 48217
(16-25)

Kiekvieną dieną ši viena perdirbimo įmonė išvalo beveik 60 milijonų galionų vandens.

Padėjimas pakeisti liūdną Cuyahoga upės praeitį yra labai brangus siekis.

Republic Steel jau išleido daugiau kaip \$70,000,000 pagrindiniams reikavimams vandens kontrolei Clevelando įmonių apimtyje, tai yra beveik 4½ mėnesių vertės algų mūsų 9,300 Clevelando apylinkėje tarnautojų.

Kontrolės sistema, iš viso 6 skirtingi skyriai, naudoja suterštą Cuyahoga vandenį plieno gamybos procese.

Po to vanduo yra išvalytas šiuose 6 skyriuose plieno gamybos vietovėje.

Vėliausiai, vanduo yra grąžinamas plieno gamybos procesui arba grąžinamas į Cuyahoga švaresnis negu buvo prieš pradedant procesą.

Operavimo kaina šių komplikotų perdirbimo įmonių yra virš \$18.5 milijono per metus.

Tačiau Republic's vandens perdirbimo sistemos pačios negali išvalyti upės. Yra

kiti taršos šaltiniai, kaip miesto atmatos ir naturalus paviršiaus slinkimas nuo lietaus, kas prisideda prie problemos sunkinimo.

Bet mes darome ką galime geriausiai, kad sumažinus nešvarumą, milijonus galionus vandens išvalant kas dieną.

Republicsteel

Mes, taip pat gyvename čia.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENOS

Jeigu šiuo metu Kanadoje ir dalinai Amerikoje yra taip smarkiai einama prie paskutinių Pasaulio Lietuvių Dienų pasiruošimų, kurie, atrodo, neturės sau lygių, tai Australijoje, nors ir mažesniu mastu imant, smarkiai ruošiamasi būsimoms Australijos Lietuvių Dienoms, įvykstančioms šių metų pabaigoje Sydnejuje.

Šie metai Australijos lietuviams yra taip pat labai svarbūs. Minint 60-ties metų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, mes taip pat minime ir mūsų pirmąjį 20-tį nuo pirmųjų didesnių kultūrinių pasireiškimų. 1958 m. Melbourne buvo Krašto Tarybos suvažiavimas ir A. L. Kultūros Fondas tada surengė Meno Dienas, kuriose buvo teatro pasirodymas, meno paroda ir Dr. V. Kudirkos gimimo šimtmečiui atžymėti specialus minėjimas, sporto šventė ir skautų stovykla. Nuo to laiko ir prasidėjo kiekvienais metais vis didėdamos, Australijos Lietuvių Dienos, kurios šiais metais jau bus Sydnejaus ketvirtosios. Jas pravesti Sydnejuje yra sudarytas plačios apimties komitetas, kuris koordinuoja ir derina kultūrinį mūsų šventės pristatymą ne tik saviesiems lietuviams, bet ir vis daugiau etninėmis grupėmis besidominčiai Australijos vyriausybei, bei jų visuomenei. Nors Aus-

traliijos lietuviai ir nėra savo skaičiumi labai gausūs, tačiau jų organizacinius sugebėjimus pastebėjo vyriausybė ir tą, anksčiau gana skaudžiai pajuto opozicija, todėl ir būsimos Lietuvių Dienos Sydnejuje norima padaryti kuo įspūdingesnes.

ATVYKSTA "GRANDINĖLĖ"

Ne vien tik Australijos lietuviai sportininkai, choristai, visuomenininkai ir svečiai, kurių iš viso, atrodo, Kanadoje ir Amerikoje bus virš 200, atvyks į Pasaulio Lietuvių Dienas atstovauti ši penktąjį ir mažiausią pasaulio kontinentą. Jie vyksta ne tam kad daina nustebintų didžiąsias lietuvių kolonijas ten, nes tiek Kanadoje, tiek ir Amerikoje yra gal daug pajėgesnių ir geresnių chorų, kaip kad būsimasis iš Melbourne. Kaip lygiai sporto aikštėse Australijos lietuviai sportininkai nesitiki daug pergalių prieš iškiliuosius Amerikos lietuvius, kurių sportinis pajėgumas gal neturi sau lygaus. Tačiau mes visi važiuojame tam, kad dalyvautume šioje didžiojoje Pasaulio Lietuvių šventėje, kad tuo pačiu parodytume, jog ir pas mus dar dega lietuviška ugnis, kad tuo pačiu mes tęstumėme taip gražiai pradėtą kultūrinį bei sportinį bendradarbiavimą.

Ir koks džiaugsmas visoje Australijos lietuvių ben-

druomenėje ir ypatingai jaunimo tarpe, kai mes sužinojome, kad Amerikos iškiliausia tautinių šokių grupė "Grandinėle" atvyksta į mūsų Lietuvių Dienas Sydnejuje. Neskaitant vyresniųjų džiaugsmo, jaunimo atgarsiuose dar gyvai skamba Hamiltono tautinių šokių grupės "Gyvataro" prisiminimai, kai masinis skautų pasirodymas Tautinėje Stovykloje ir paskiruose miestuose dar ilgai neišblės iš jaunų lietuviškų širdžių. Gi naujiena, kad per Kalėdas Australijos lietuvius aplankys Clevelando "Grandinėle", pradžiugino ne tik senus, bet dar daugiau jaunus. Jie yra laukiami Australijoje ir lygiai taip pat kaip ir ankstyvesnieji, taip ir būsimieji svečiai bus priimti su visu australijos lietuvių vaišingumu. O ką gali žinot, gal sportininkai ir choristai, nelaukdami dar nei Kalėdų, susispaus truputį ir garsiąją "Grandinėle" atsivež kartu su savim, kad prieš didžiąsias šventes Australijoje jie galėtų bent truputį ramiai ir gražiai pailsėti ir panardyti po didžiąsias vandenyno bangas.

ŠIUO METU VYKSTA SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE NAUJIEMS NARIAMS ĮRAŠYTI 1978 M. SPECIALUS VAJUS

Susivienijimas kviečia visus geros valios lietuvius ir jų draugus įsijungti į SLA narių šeimą ir pasinaudoti šio VAJAUS lengvatomis ir privilegijomis.

Norime atkreipti ir esamųjų Susivienijimo narių dėmesį, kad ir jie gali pasinaudoti vajumis ir nepraleisti šios progos apsidrausti pridėtinėmis apdraudomis.

- Dabartinio Vajaus metu duodama didelė, net 50% NUOLAIDA nuo pirmųjų metų metinių mokesčių.

- Apsidrausti galima iki 70 metų amžiaus, netikrinant sveikatos.

- Aplikantai nuo 1 iki 60 metų gali apsidrausti nuo \$1,000 iki \$5,000.

- Aplikantai nuo 61 iki 70 metų gali apsidrausti \$1,000 arba \$2,000.

- Per šį Vajų galima pasirinkti sekančius apdraudų planus:

Viso Amžiaus Mokama apdrauda (Whole Life V-1).

Viso Amžiaus Mokama tik per 20 metų (20 Payment Life V-2).

20 Metų Taupomaia apdrauda (20 Year Endowment V-3) ir

10 Metų Taupomaia apdrauda (10 Year Endowment V-X).

- Po trijų metų nariams garantuojamos neprarandamos apdraudų vertybės Cash Surrender ir Paid-Up Value).

Lietuvos krepšinio rinktinė 1939 m. laimėjusi Europos krepšinio laurus. Žaidėjų šaržai dail. Penčylos. (Iš K. Žygo rinkinių).

Smulkesnių informacijų ir specialiai šiam VAJUI pritaikytų Non-Medical aplikacijų galima gauti pas vietinį SLA Organizatorių ar Finansų Sekretorių. Taip pat galima kreiptis ir į Susivienijimo Centrą:

Lithuanian Alliance of

America, 307 W. 30th St., New York, N. Y. 10001, tel. (212) 563-2210.

Prašydami aplikacijų, pažymėkite savo gimimo datą (mėnesį, dieną ir metus), tada siunčiant aplikacijas Jums bus pranešti apdraudų mokesčiai. (18-23)

PATTERN GRADER

3 Years Experience
Flat Pattern Grading
Ladies Sportswear
Free Parking
Paid Health Insurance

THE GROVE CO.

8300 Manchester, St. Louis, Mo. 63144
314-961-2345

(21-23)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

VIENOS SAVAITĖS:

Rugsėjo 17 — \$845.00 Rugsėjo 22 — \$845.00

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

Birželio 11 — \$1195.00 rugpjūčio 6 — \$1245.00

liepos 2 — \$1245.00 rugsėjo 3 — \$1195.00

liepos 16 — \$1245.00 gruodžio 22 — \$1045.00

Visos grupės aplankys Kauną ir Trakus. Prie šių visų grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ su papildomu mokesčiu New Yorke.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

Dėl smulkesnių žinių ir registracijos kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

Norintiem atskirti gimines iš Lietuvos sutvarkom išskirtim dokumentus.

KELSEY-HAYES
CANADA LTD.

KELSEY-HAYES CANADA LIMITED

Requires the Following

SKILLED TRADES: MILLWRIGHTS PRECISION GRINDERS

The MILLWRIGHTS are required to maintain and fabricate plant production equipment related to the trade, a knowledge of hydraulics and pneumatics is essential

PRECISION GRINDERS are required to set up and operate various types of Precision Grinding Machines and their related equipment and attachments to grind tools dies and machine parts as required to maintain and rebuild production tooling and equipment related to the automotive parts industry.

THE SUCCESSFUL CANDIDATE:

Must possess a Journeymans (womans) Certificate or documented proof of experience of 8 years in the Trade or a U.A.W. Card.

THE REMUNERATION:

We offer an excellent automotive fringe benefit package and an excellent hourly rate.

Please apply to:

Manager Industrial Relations

KELSEY-HAYES CANADA LIMITED

309 Ellis St. East

Windsor, Ont. N9A 2H1

(21-24)

TITO UŽNUGARYJE

RIMAS DAIGŪNAS

Ne taip jau seniai visa Amerika matė televizijos ekranuose Jugoslavijos diktatorių Tito senatviškai trypinėjantį raudonais prezidento Carterio kilimais. Buvo patrankų saljutai, valstybinės reikšmės pietūs ir šaunus balius. Tito buvo sutiktas su visa diplomatinio etiketo pompa. Jis yra valstybės galva ir jo sutikimo iškilmės rikiuojamos atitinkamo valstybinių santykių protokolo.

Kaip kiekvienas diktatorius, Tito turi priešų. Su

tais priešais jis susitvarko teroro mašinerijos talka.

Tito turi priešų iš dešinės ir iš kairės. "Dešinieji priešai" nedaug jį gąsdino. Tai "reformistai". Jie pripažįsta marksistinę valstybės valdymo teoriją; jie daug nenori — tik tam tikrų komunistinės teorijos reformų. Visų pirma čia iškyla asmens laisvių respektas. Tai labai plati sąvoka, pilna kazuistinių blėfų, sukybių ir plepalų. Visa tai pasaulis gerai įsisąmonino po blėfinės Belgrado konferencijos.

Tokių, "dešiniųjų priešų" tarpe yra laisvuose Vakaruose pagarsėję savo knygomis Jilas, Michailovas, Dedejus. Šiuos savo oponentus Titas kalina, tardo, paleidžia iš kalėjimų, amnestuodamas kalinimo laiką. Matyt, jis laiko tuos oponentus nelabai jau pavojingais.

Kitaip elgiamasi su "kairiaisiais priešais". Jie turi bendrą "kominformistų" pavadinimą. Istorija jų tokia:

Per Antrą pasaulinį karą Stalinas paleido Kominterną, kvailindamas savo sąjungininkus, esą, Maskva atsisakiusi nuo pasaulinės revoliucijos svaisčiojimų.

Bet, vos karas pasibaigė, vietoje Kominterno buvo įsteigtas K o m i n f o r m a s. 1948 metais Tito atsisakė įstoti į Kominformą. Tai buvo tikra neppaprastybė Maskvos hegemonijos pasaulyje. Tito buvo apšauktas "imperialistų agentu". Prasidėjo šaltas karas tarp Maskvos ir Belgrado. Su įvairiais svyravimais bei sukybėmis tas karas nepasibaigė iki šiol.

Šioks toks komunistinio monolito skaldymasis patenkina teoretikų viltis: Taip suskils komunistinis milžinas. Tai buvo pirmoji menamojo "eurokomunizmo" kregždė.

Nors Tito atmetė Komin-

formą, Jugoslavijos komunistų partijoje buvo, ir dabar yra, aršių šalininkų promaskvinių tendencijų. Jie nori Jugoslavijos sąjungos su Maskva ir dėl tų tendencijų jie tampa aršiais Tito priešais, laikydami jį komunistinės vienybės išdaviku. "Kominformistus" Tito naikina fiziškai.

Vengdami sunaikinimo, kominformistai bėgo į SSSR. Čia juos globojo, naudojo įvairiems Maskvai reikalingiems uždaviniams. Tačiau, vos tik jie išvykavo iš Maskvos valdų, Tito agentai medžiojo juos laisvose valstybėse. Provokacijų keliais kominformistus (Nukelta į 8 psl.)

IT TAKES 2.

Issue 2 yra reikalinga sergantiems, benamiams ir invalidams žmonėms. Reikalinga 2, kad rūpintis skriaudžiamais vaikais ir senesniais.

Reikia Issue 2 Cuyahoga County Health and Welfare Levy, kad parūpintų reikalingus fondus išlaikyti esamą lygį apskrity sveikatos ir paramos patarnavimuose.

Reikia Issue 2 kad parūpintų gyvybinius patarnavimus nuo kurių visi priklauso, kaip apskrities ligoninių sistema, vaikų globa, adoptavimas. Patarnavimas, kuris aprūpina senesnius maistu, apmokymą darbui, apsiuodijimo kontrolę, vaikų priežiūra dieną ir greitosios pagalbos patarnavimas.

Reikia Issue 2 kad papildytų programą labai reikalingą šioje apskrityje. Alkoholikų reabilitavimui, gydy-mo emociniai sutrikusių vaikų, namuose dantų priežiūra invalidams ir dar daugiau.

Ir reikia priimti Issue 2 kad gautume daugiau \$900 milijonų valstijos ir Federalinių prilygstamų fondų. Jūsų taksų doleris grįš atgal jums ir apylinkei. Tad yra reikalinga remti, kad laimėtų Issue 2.

Reikia 2, Issue 2, kad parūpinus pagalbą tūkstančiams žmonių kasdieną, kurių gyvenimas remiasi nuo jo pravedimo.

Ir reikia jūsų paramos, kad Issue 2 patarnautų mums visiems.

Vote for Issue 2.

The Cuyahoga County 3.3 mill Health and Welfare Levy.

County Action Committee, Wm. D. Ginn, Chairman, 2970 Carlton Rd., Shaker Hts., Ohio 44122.

TITO UŽNUGARYJE...

(Atkelta iš 7 ps.)

visaip klaidina, suvedžioja, svaigina ir gabena teisti į Jugoslaviją. Naujuose, ištaiginguose rūmuose Belgrade vyko blėfingoji Belgrado konferencija, o už kelių kvartalų ir tuo pat metu, vyko sugautų, jau smarkiai susenusių kominformistų teismai su įprastais mirties sprendimais.

Spauda nurodo, kad kominformistų generalinis sekretorius Perovičius slapstėsi nuo Tito agentų Izraelyje. Čia jis gavo įtikinančią šifruotą savo organizacijos pakvietimą atvykti į Šveicariją. Ziuricho viloje jį užpuolė šeši slaptos Tito policijos agentai, sumušė, apsvaigino ir atgabeno į Jugoslaviją. Liubianoje jį teis. Už priešvalstybinę veiklą jam gresia mirties baismė.

Ostojas Karanovičius redagavo kominformistų manifestą ir kitą jų spaudą. Tito agentams pavyko įvylioti jį į spąstus Paryžiuje. Karanovičiaus pėdsakai pasimeta Paryžiaus aredrome. Briuselyje buvo nužudytas kominformistas Mijodragas Boškovičius; jo archyvas su organizacijos narių adresais dinga.

Nors kominformistai savo idėjinio polinkio yra atsidavę Maskvos agentai, Maskva nusiplauna rankas, stebėdama jų naikinimą. Nėra nei protestų, nei įprasto propagandinio šurmulio. Matyt, kominformistų idėjos gyvos kominformistų galvoje, bet nebeaktyvios Maskvos politikoje. Kominformistų veikla, naivi ir

atvira, gal būt kompromituoja Maskvą, įgudusią veikti pogrindyje ir slaptybėje. Antra vertus, Tito dienos suskaičiuotos, jis senas. Tas raudonas kilimas, kurį jam patiesė Washingtonas, jo dienų neprailgins. Washingtono dėmesys senam diktatoriui jo prestižo nei Europoje, nei jo krašte nesustiprins. Tito tapo išmarra ir jau nekantriai laukiama naujų įvykių Jugoslavijoje. Ar ši sudurtinė valstybė nueis į Varšuvos bloką, klusniai pripažindama Maskvos suverenitetą? Ar tam tikrą laiką dar išsilaisvins asmeninės Tito diktatūros skeveldros? Ar užvirs demokratinis jėgų sukilimas?

Viskas įmanoma. Tačiau, remiantis pastarųjų dekadų patyrimu galima pranašauti, kad Tito mirtis "išprovokuos" tokių "sukilėlių" sukilimą, kurį aktyviai palaikys Maskva savo agentais ir ginklais. Kaip jau įprasta, demokratinės valstybės neišdrįs kištis į Jugoslavijos ateities ir laisvės sprendimą. Taip buvo Vengrijoje ir Čekoslovakijoje...

Tuo tarpu dabar, diktatorių Tito dar padėties viešpats. Juk ir Stalinas, iki pat paskutinės savo gyvenimo minutes, buvo absoliutus padėties ir teroro mašinierijos valdovas.

SURVEYORS
Immediate openings for experienced
PARTY CHIEFS
INSTRUMENT MEN
CHAINMEN
APPLY TO:
SURVCON INC.
5757 WOODWAY
HOUSTON, TEXAS 77019
713-780-4123
An Equal Opportunity Employer (19-23)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1978 METAIS!!!

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telephone: (312) 238-9787

Isteigta 1959

6 VIENOS SAVAITES KELIONĖS:

#15 — rugsėjo 25 d.; #16 — spalio mėn. 9 d.;
#17 — spalio mėn. 16 d.

DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS:

#4 — birželio mėn. 12 d. (Vokietija);
#5 — birželio mėn. 18 d. (Roma, Italija);
#6 — birželio mėn. 26 d. (Leningradas);
#7 — liepos mėn. 2 d. (Roma, Italija);
#8 — liepos mėn. 10 d. (Šveicarija);
#9 — liepos mėn. 17 d. (Paryžius, Prancūzija);
#10 — liepos mėn. 24 d. (Ryga-Leningradas);
#11 — liepos mėn. 31 d. (Leningradas);
#12 — rugpiūčio mėn. 7 d. (Šveicarija);
#13 — rugpiūčio mėn. 14 d. (Paryžius);
#14 — rugsėjo mėn. 4 d. (Ryga-Leningradas);
#18 — gruodžio mėn. 20 d. (Kalėdinė).

Dėl kainų ir platesnių informacijų kreipkitės į
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU!

VISOS EKSKURSIJOS APLANKYS KAUNĄ IR
TRAKUS. VISOS SKRENDA SU PALYDOVU.

Taipogi parduodami papigintus skridimus (čarterius) į Londoną, Frankfurtą, Zuerichą, Varšuvą, Havajus, Las Vegas ir kitur.

ISPŪDŽIAI IŠ KELIONĖS PO

RAUDONĄJĄ KINIJĄ

V. ČEIKYS, M. D.

Maždaug po dviejų metų planavimo, anketų pildymo ir papildymo, galų gale buvo gautas leidimas ir pranešimas iš Raudonosios Kinijos valdžios, kad turistų vizos yra išduodamos dvidešimčiai Jungtinių Amerikos Valstybių medicinos gydytojų, priklausančių Cleveland Academy of Medicine. Tarpe tų dvidešimties gydytojų buvome ir mes du lietuviai gydytojai, Elena ir Viktoras Čečiai.

Šios, vadinamos Gydytojų Delegacijos tarpe radosi įvairių medicinos šakų specialistų. Leidimas buvo išduotas dviem savaitėm ir prieš išvykdamį žinojome tik tiek, kad viešėsime keturiuose miestuose, būtent — Peiking, Hanshow, Shanghai ir Canton. Taip pat buvo painformuoti, kad viešėjimo ir vietovių lankymo dienotvarkės bus sudarytos nvykus į tuos miestus ir, kad galėsime dienotvarkę keisti būdami vietoje, bendru mūsų delegacijos ir vietinių pareigūnų susitarimu.

1977 metais spalio 10-tą dieną lėktuvu pakilome į tolimą kelionę — Raudonąją Kiniją. Išvykome viso 19-ką asmenų, nors leidimas buvo duotas 20-čiai, bet vienam gydytojui susirgus, jo jau nebuvo galima pakeisti kitu asmeniu.

Pirmas stotelėjimas buvo San Francisco, kur praleidom naktį ir gerai pasilsėję sekančią dieną išskridom į Tokyo. Japonijoje jau buvome buvę prieš 9-nis metus, tačiau, šį kartą radome tiek daug pasikeitimų, kad sunku buvo tikėti, kad tai tas pats Tokyo. Taip pakitęs per palyginti trumpą laiką. Gyvenimas Tokyo mieste tiesiog virė. Žmonės gražiai apsirengę, paslaugūs. Pristatyta daug naujų viešbučių ir didžiulių namų. Viso pilna, tačiau kainos labai aukštos. Ką anksčiau čia už dolerį galėjai nusipirkti, pigiau nei Amerikoje, dabar ta pati japonišką išdirbinį gali pirkti Jungtinėse Valstybėse pigiau, negu pačioje Japonijoje.

Praleidę pusantros dienos Japonijoje, Raudonosios Kinijos lėktuvu iš Tokyo išskridome į Pekingą. Lėktuvas buvo rusų gamybos, o "stewardesės" — jaunos kinietės, mandagios ir šiek tiek kalbančios angliškai.

Į Pekingą atskridome vėlai vakare. Nusileidus lėktuvui — nesimatė beveik jokių šviesų, miestas buvo paskendęs tamsoje. Išlipus — aerodromas labai didelis, tačiau irgi mažai apšviestas. Žmonių — kiniečių nedaug laukiamajame. Visi, tiek moterys, tiek vyrai apsirengę standartine pirminko Mao uniforma: tai kelnės ir švarkelis. Mus pasitiko delegacija ir tuojau buvome pristatyti angliškai kalbantiems gidams.

Lėktuve jau buvome užpildę visokias anketas ir surašę ką vežamės. Muitininkai tik patikrino foto kameras, filmavimo aparatus, rekordavimo prietaisus ir laikrodžius. Be to dar gavome kiekvienas užpildyti anketą, kurioje turėjome surašyti iki paskutinio cento, kiek ir kokią valiutą turime atsivežę. Užbaigus visus formalumus, sėdome į laukiančius autobusus. Kinijoje autobusai nėra apšviesti, tai važiuojame absoliučioje tamsoje. Važiuojame kokią gerą valandą ir pirmas įspūdis buvo gana klaidus: autobusas tamsus, gatvėje judėjimas mažas, gatvės vos vos apšviestos, nesimato namų. Nors nieko vieni kitiems nesakėm, bet vėliau išsikalbėjus, pasirodo visiems buvo kiles lyg apsvylimas. Negi šis miestas tas pats gražusis Pekingas ir, jeigu jis tik taip atrodo, tai kodėl gi mes čia ir atvažiuojame... Pagaliau privažiuojame didelę ir plačią gatvę, kuri jau buvo gražiai apšviesta ištaigingom lempom ir netrukus privažiuojame mums skirtą viešbutį. Pastatas buvo labai didelis ir masyvus. Vėliau sužinojom, kad jis buvo statytas trimis etapais, skirtingais laikotarpiais. Pirmą jo dalį buvo statyta maždaug prieš 50-šimtis metų, o paskutinioji tik visai neseniai. Pagal vakarietišką standartą viešbutis nebuvo liuksusinis, tačiau radosi labai patogioje vietoje, netoli nuo Pekingo pagrindinės aikštės, kur randasi visi pagrindiniai valdžios pastatai. Gidas parodė mums mūsų valgyklą ir kartu priminė, kad mūsų rytojaus dienotvarkė prasidės 7 valandą ryto pusryčiais. Valgyti turėsime visi kartu. Dienotvarkė mums būdavo kasdieną sudaroma pačių kiniečių, bet mes iš savo pusės galėdavome pareikšti savo pageidavimus, ir dažniausiai mūsų pageidavimai būdavo patenkinami. Dienotvarkė visuose miestuose prasidėdavo tuo pačiu laiku, 7-tą ryto pusryčiais. Aštuntą jau važiuodavom ar į ligoninę ar į sanatoriją, mokyklą, arba aplankyti kokią įdomią ir tolimą vietovę. Pietum grįždavome apie 12-tą ir po pietų būdavome laisvi, kas sau, iki 2:30. Šį laisvalaikį išnaudodavome pasivaikščiojimui po miestą arba samdydavomės taksį ir važiuodavom apžiūrėti koki istorinį paminklą — vietovę. Į viešbutį grįždavome apie 5-6 valandą vakare ir pavakarieniavę (7-niomis), jei neidavome į teatrą ar operą, turėdavome laisvalaikį savo nuožiūra lankyti miestą.

Pirmą viešnagės Pekinge dieną aplankėme Temple of Heavenly Peace. Ši šventovė randasi

15-ka kilometrų už Pekingo ir yra svarbi kiniečiams tuo, kad joje būdavo karūnuojami imperatoriai bei pasirašomi įvairūs svarbūs valstybiniai dokumentai-dekretai. Imperatoriai prieš pasirašydami koki dokumentą, praleisdavo čia daug laiko "medituodami" — apmąstydami, prašydami dieviško įkvėpimo. Temple of Heavenly Peace mums visiems paliko labai gilų įspūdį. Šventovė labai meniškai pastatyta ir ilgiau joje pabuvęs pradėdi galvoti, kad žmogus tikrai gali būti apimtas dieviško įkvėpimo.

Apžiūrėję Temple of Heavenly Peace vykome į Mao mauzoliejų. Mao buvo miręs tik prieš metus. Į šį mauzoliejų Mao palaikai buvo perkelti tik prieš keletą dienų mums atvykstant iš laikino mauzoliejaus, esančio Pekingo didžiojoje aikštėje. Šiuo metu Mao mauzoliejaus lankymas buvo suvaržytas ir jį lankyti galėjo tik labai aukštas vietas užimantys Kinijos valdžios atstovai, ir užsieniečiai svečiai. Mauzoliejus yra labai įspūdingas. Prieš įeinant į mauzoliejų, abiejose pusėse stovi granito paminklai vaizduojant Mao pergalės kovą. Įžengus į mauzoliejų tuojau priekyje stovi milžiniška balto granito Mao statula. Už jos, ant sienos, randasi rankų darbo austas Kinijos gamtovaizdis. Šis gamtovaizdis nepaprastai įspūdingas ir jį padaryti tur būt reikėjo eilės metų, nors kiniečiai sako, kad jį padarė per vienerius metus. Ši salė yra koridoriumi sujungta su kita sale. Įėję į koridorių buvome suskirstyti į dvi eiles, ir taip dviem eilėm, įėjome į šią antrą salę, kurios viduryje stovėjo stiklinis karstas su Mao palaikais, apdengtas valstybine kiniečių vėliava. Eile praėjome pro kartą tik iš vienos pusės. Mao veidas atrodė labai naturalus.

Palikę Mao mauzoliejų autobusu leidomės aplankyti garsios "kiniečių sienos" — "China Wall". Ji randasi maždaug 60-70 kilometrų už Pekingo. Pakeliui pervažiuojame per didesnę Pekingo miesto dalį ir turėjome progos pirmą kartą pamatyti šį didžiulį miestą. Kaip pirmą kartą važiuojant iš aerodromo įspūdis buvo ne koks, tai dabar, dienos metu, susidarė visai kitoks vaizdas. Miestas milžiniškas, gatvės pilna žmonių apsirengusių standartine Mao uniforma. Gatvės švarios, nesimato jokių šiukšlių. Daugybė daržovių ir vaisių parduotuvių. Išvažiuojame iš miesto ribų važiuojame per priemiesčius ir kaimus. Kur tik užmestame akis visur matėsi bedirbų kiniečiai. Mažiausiam plote lyje, žiūrėk, dirba kinietis. Susidarė vaizdas, kad žmonės labai darštūs. Pagaliau pasiekėm "Kiniečių sieną". Tai ne tik siena, bet tvirtovė, pastatyta maždaug prieš 2000 metų. Sienos aukštis tarp 6-10 metrų, o plotis — 5 metrai. Čia matėsi visokio plauko kiniečių, senų, jaunų, uniformuotų kareivių, jūrininkų, kurie visi atvyko pasigrožėti savo prosenelių pastatytą sėdėvur.

Prisivaikščioję grįždami į namus užsukome aplankyti Ming imperatorių laidojimo vietas, tombs. Taip kaip Egipte faraonai sau statėsi piramides, taip kiniečių imperatoriai ruošė sau kapus. Tokių kapų Ming dinastija buvo pasistatčius septyniolika. Iš jų atkasti ir žmonėms lankyti yra leidžiami tik 2. Kapai nepaprastai turtingi ir sunku aprašyti, kokią jausmą sukelia matant tiek daug meno išdirbinių ir brangenbių, kurios kartu su mirusiais imperatoriais buvo užkasamos.

Dienos įspūdžiai tuomi dar nesibaigė. Paskutinė tos dienos sustojimo vieta buvo "Uždraustasis miestas" (Forbidden City), kuris radosi visai arti mūsų viešbučio. Tai nuolatinė Kinijos imperatorių rezidencija. Pavadinimas "Forbidden City" kilo iš to, kad seniau čia įkelti koją galėjo tik imperatoriai ir jų svečiai. Vietovė yra labai didelė ir iš tikrųjų yra tikras miestas. Jame randasi virš 9000 kambarių, daugybė aikščių bei salių paverstų meno muziejais. Perėjome per daugelį šių salių ir muziejų, perpildytų įvairiausiais meno dirbiniais. Nenuostabu, kad eiliniai piliečiai keikia imperatorius už jų gobšumą ir turtų sukrėvimą, bet iš kitos pusės dabartinė karta turi tiems imperatoriams būti ir dėkinga, nes kitu būdu nebūtų tiek meno turtų iki mūsų laikų išsilikę.

Apžiūrėję "Uždraustąjį miestą", grįžome į savo viešbutį labai nuvargę, bet pilni įspūdžių. Tačiau po vakarieniškos darėjome į gatves pasivaikštinėti. Įdomu pastebėti, kad Pekinge, o tai pastebėjome ir kituose miestuose, po aštuntos valandos vakare gatvės beveik tuščios. Kiniečių diena prasideda labai anksti. Visi privalo dirbti, tai žmonės matyt taip nuvargsta, kad vakare tik apie poilsį tegalvoja. Pasivaikščioję grįžom į viešbutį ir gulėm miegoti. Taip prabėgo pirmą mūsų dieną Kinijoje.

Sekantį rytą kėlėm anksti, 5-tą valandą, nes norėjome savo akimis pamatyti gimnastiką darančius kiniečius. Mūsų gidai jau buvo mus apšvietę, kad kiekvienas kinietis savo darbo dieną pradeda gimnastika. Jie gimnastikuojasi, daro

pratimus, aikštėse, nemuose, gatvėse. Gidai mus perspėjo negalvoti, kad visi kiniečiai ryte yra lyg iš proto išję, nes nežiūrint kokio jie amžiaus bebūtų, visi daro gimnastiką, vieni bėgioja, o kiti įvairiais judėsiiais šnarius mankština. Jeigu Amerikoje žmogus taip sau gatvėj sustotų ir pradėtų rankomis skerdėti, tai tikrai policijos būtų suimtas ir patalpintas psichiniam jo stoviu iš-tirti... Ir kas įdomu, toks gimnastikos darymas vyksta iki 8-tos valandos ryto. Pradžioje visi stebėjomes tokiu kiniečių gimnastikavimusi, bet po keletos dienų pripratome prie to vaizdo ir nebe-kreipėme dėmesio. Vienas iš mūsų kolegų taip įsisiūbavo, kad ir jis pradėjo keltis ir gimnasti-kuotis iš ryto kartu su kiniečiais.

Vieną iš savaitės vakarų praleidome žiūrėda-mi futbolo rungtynes stadijone. Žaidė Kinijos ir iš Jungtinių Amerikos Valstybių atvykusi Cos-mos komandos. Vykdami į stadioną matėme mi-nių minias žmonių traukiančių į stadiono pusę. Vieni važiavo autobusa, kiti automobiliais, o dauguma važiavo dviračiais. Pekingo stadionas talpina 80-90 tūkstančių žmonių, tai neperdėsiu sakdamas, kad ne mažiau kaip 60 tūkstančių žmonių atvyko į rungtynes dviračiais. Rungtynės baigėsi lygiomis — 1:1 rezultatu. Dar nepasibaig-us rungtynėms galvojau, kaip mes iš šios minios išvyksime: tiek daug žmonių, tiek dviračių. Bend-ram mūsų nustebimui neturėjome jokio vargo iš stadiono išvažiuoti. Kol mes nuėjome iki savo au-tobuso, tai dauguma kiniečių jau sėdėjo ant savo dviračių ir važiavo namų link. Kaip jie toj dvi-račių marioj susirado kiekvienas savo dviratį, ir kaip taip greitai pradėjo judėti tai ir dabar ne-suprantu.

Būti Pekingė ir neparagauti pekingo antytės (Peking duck) neleistinas dalykas. Taigi ir mums buvo suruoštas banketas dideliame restorane spe-cialiai anties valgymui. Prieš vykstant į restora-ną mums pranešė, kad mūsų puotos šeimininkas — "host" yra didelis valdžios atstovas. Atvažiavome į restoraną ir po kiek laiko pasirodė ir tas mūsų "host". Jis buvo nedidelio ūgio, bet labai judrus kinietis. Mums buvo paruošti du stalai su kiek-vienam atžymėta vieta. Susėdom. Sekė tostai ir visokie kinietiški skanėstai ir žinoma, Pekingo būdų pagaminta anti. Į pabaigą mūsų grupės vadovas pasiūlė kiekvienam iš mūsų pasakyti žo-dį, pasisakyti puotos šeimininkui iš kur kiekvie-nas ir kokio kilimo jo tėvai buvo prieš jįms at-vykstant į Ameriką. Pasakiau, kad esu kilęs iš Lietuvos. Vertėjas, kuris sėdėjo šalia manęs iš-vertė, kad aš iš Lithuania. Staiga išgirdau lyg tai puotos šeimininkas pakartojo žodį Lietuva. Nekreipiau dėmesio, gal nenugirdau, bet jis atsi-suko į vertėją, dar kartą pakartojo aiškiai LIE-TUVA ir prašė vertėjui pasakyti, kad jis žinaš, jog mūsų kraštas yra Sovietų Sąjungos okupuos-tas... Įdomu!

Praleidę 4 dienas Pekingė išskridome į Shang-hajų. Šis miestas visai skirtingas nuo Pekingo. Kai Pekingo gatvės visai ištuštėja vakare, tai šiame mieste žmonių visada pilnos gatvės. Mūsų viešbu-tis buvo visai netoli uosto ir per langus galėjome matyti įplaukiančius ir išplaukiančius laivus. Ju-dėjimas uoste buvo labai didelis.

Būdami Shanghaije aplankėme daug ligoninių ir du vakarus praleidome operoje. Operų turiniai grynai propagandiniai, vaizduojantys revoliucinę kovą. Vienos operos muzika buvo grynai kinietiš-ka, o antroji pusiau vakarietiška. Turiu prisipa-žinti, kad aš pats ir didesnė dalis mūsų kolegų visos operos nematėme, nes buvome saldžiai pri-migę per programą.

Iš Shanghaijaus traukiniu važiavom į Han-chową. Traukiniai Kinijoje yra labai modernūs ir švarūs. Vagonai dviejų klasių: pirmoje klasėje minkštos sėdynės ir visokie kiti patogumai. Ant-roje klasėje sėdynės kietos. Važiavome pirma kla-se su kiniečiais be abejonės aukštesnio rango. Antroj klasėje matėsi "proletariatas".

Hangchow yra kurortinis miestas. Klimatas subtropinis. Žemė derlinga ir laukuose matosi tro-piniai augalai bei vaismedžiai. Hangchow dar žy-

mus savo išsivysčiusia šilko pramone. Buvome nuvežti į šilko fabriką pasižiūrėti kaip yra gami-nami šilko išdirbiniai.

Paskutinis miestas kurį aplankėme Raudono-joje Kinijoje buvo Canton. Tai uosto miestas, iš seno žinomas kaip labai kosmopolitaninis miestas. Žmonės čia jau įvairiau apsirengę: be Mao unifor-mos jau matosi didesnis spalvų įvairumas. Vaikai, o ypač mergaitės spalvingai apsiredė.

Kaip anksčiau kad minėjau, mūsų pagrindi-nis kelionės į Kiniją tikslas buvo turistinis, ap-lankyti ir pamatyti istorinės vertės vietas, pa-minklus. Kiekviename mieste mums buvo suda-rytos sąlygos tokias vietas pamatyti. Kitas mūsų tikslas buvo aplankyti medicinos įstaigas, ligonines ir su medicina surištas mokslo institu-cijas. Tam gavome taip pat progos.

Susidarė įspūdis, kad kiniečių medicina ir medicininis aprūpinimas yra gerame stovyje. Li-goninės pas juos neturi to viso liuksuso randamo Jungtinėse Amerikos Valstybėse, tačiau palatos ir operacinės buvo visur švarios. Gydytojai atro-do gerai pasiruošę. Teko matyti įvairias operaci-jas, pradedant nuo nesudėtingų iki labai sudėtin-gų smegenų operacijų. Daugelis to operacijų bu-vo daromos davus acupuncture anesteziją. Yra gana sunku suprasti kaip ši anestezija veikia, ta-čiau savo akim matant kaip ligonis pats ateina ir po operacijos nuo stalo ir iš operacinės išeina, tai reikia pripažinti, kad kažkas toje technikoje yra kas mums dar nevisai suprantama. Teko taip pat būti ir visokiose jų sanatorijose ir pamatyti kai kuriuos jų vietinius gydymo metodus. Jie la-bai dažnai vartoja acupuncture gydymo metodą ir kartais yra sunku atskirti kur tikras gydymas baigiasi ir kur prasideda šarlatanizmas.

Aplankėme ir kiniečių tradicinio gydymo me-dicinos mokyklą (Chinese Traditional Medicine Medical School). Čia mums davė kelių valandų acupuncture kursą. Specialistu šioj srityje nepa-sidariau, nors kursą ir iškliausiu. Šioje medic-i-nos mokykloje buvome nuvesti į mokyklos botani-kos sodą, kuriame jie augina visokias žoles ir au-galus. Radau ir mūsų lietuvišką rūtą. Skačiau užrašą: lotyniškai užrašyta RUTA, o po lotyniškų pavadinimu pažymėta, kad šis augalas naudoja-mas nuo plaučių ligų ir virusinių susirgimų.

Kaimuose ir mažesniuose punktuose kiniečiai turi taip vadinamus basakojus (bare foot) dak-tarus, kurie tur būt prilygsta mūsų pirmos pa-galbos tiekėjams. Jų pagrindinė pareiga yra su-teikti pirmą pagalbą ir praveisti imunizaciją prieš įvairias ligas.

Lankėmės ir ligoninių, sanatorių ir mažes-nių vietovių vaistinėse. Įdomu, kad kiniečiai savo vaistinėse, be įvairių žolelių-herbų, turi ir vaka-ruose gaminamų vaistų. Kiniečių teigimu, žmonės dažniau reikalauja duoti jiems išbandytas, žino-mas žolių arbatas, negu vakarietiškus vaistus.

Taip praleidę Raudonojoje Kinijoje dvi sa-vaites, traukiniu išvykom iš Canton į Hong Kon-gą. Hong Konge mums jau buvo tekę lankytis prieš devynerius metus. Jau tada buvome nuva-žiavę prie Raudonosios Kinijos pasienio ir užlipę ant kalno, esančio pasienyje, žiūrėjome į Raudo-nąją Kiniją slėnyje. Slėnyje matėsi geležinkelio bėgiai ir mažutė geležinkelio stotelė. Tada žiūrė-dami į tuos bėgius negalvojome, kad kada nors teks grįžti iš Raudonosios Kinijos į Hong Kongą. Taigi, dabar atlikę muitinės formalumus dar kar-tą išėjom laukan specialiai užlipome į tą pačią kalno viršūnę kur anuomet žiūrėjom į slėnį, nusi-fotografavome ir skubėjome į traukinį, kuris mus nuvežė į Hong Kongą.

Staiga pasijutome kaip kitame pasaulyje. Tie patys kiniečiai, tačiau kažkodėl jie buvo links-mesni, daugiau juokėsi, atrodė savimi patenkinti. Vakare mūsų grupė turėjo paskutinį banketą. Besidalydami įspūdžiais priėjome išvados, kad yra ir gerų dalykų Kinijoje, bet vis dėlto, žmogui geriausia gyventi ten, kur yra laisvė.

Sekantį rytą dalis kolegų išvyko atgal į namus, gi mudu išskridom į Japoniją paatostogauti.

(Medicina Nr.1-1977)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdė-jus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvi kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

1ST CLASS WELDERS

NEEDED

ASME CODE AND FLUX CORE
1 year experience. First class only
need apply. Paid vacation, hospitali-
zation, insurance, steady work.

RECO MUSKEGON INC.

740 W. Western Ave.
Muskegon, Mich. 49440
616-722-1661

(20-22)

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED DIEMAKERS

Must be able to set up work from
blue print & close tolerance, and
DIE REPAIRMEN
Must be experienced on progressive
dies. Excellent wages and all com-
pany paid benefits.

GRANT INDUSTRIES

33415 Groesbeck
Fraser, Mich. 48024
313-293-9201

(19-23)

■ Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

PAVASARINIS ISVAŽIAVIMAS

Š. m. birželio 11 dieną, sekmadienį, A. L. Tautinės Sąjungos Detroito skyriaus valdyba rengia nariams ir svečiams su šeimomis pavasarinę išvyką į Saliomėjos ir Albino Grigaičių sodybą netoli Dainavos.

Važiuoti iš Manchesterio (apie 2 mylias) Dainavos link iki Sharon-Hallow Rd. ir į jį sukti kairėn, juo pavažiavus iki Herman Rd. sukti dešinėn ir važiuoti iki Nr. 16101.

Išvažiavimo tikslas tarpusavio ir su svečiais pabendraavimas. Rengėjai parūpins šiltą kavą, o maistą ir kitus gėrimus atsiveža patys dalyviai. Taipogi prašoma atsivežti ir savo kėdes, o stalų bus vietoje. Pradžią 12 valandą.

Skyriaus valdyba kviečia visus.

TEATRO FESTIVALIS DETROITE

Los Angeles Dramos Sambūris vado vaujamas rež. Dalilos Mackialienės

Kultūros centre, Southfielde, Mich. pastatė du veikalus: dramą ir komedią.

Gegužės 20 d. 8 v. v. buvo pastatyta Birutės Pūkelevičiūtės 3-jų veiksmų premijuota drama "Palikimas", o gegužės 21 d., sekmadienį, 3 v. p. p. suvaidino detroitiško Vytauto Alanto 3-jų veiksmų komedią "Saulėgražų Sala", kurios premjera neseniai buvo Los Angeles, ir išsamią recenziją apie šį veikalą parašė Dirvoje Jurgis Gliuda.

Komedią režisavo Dalila Mackialienė, jos pad. Ema Davydaitytė ir Inga Tumienė, dekoracijos Povilo Jasiukonio. Vaidinimui pasibaigus ir scenoje išsirikia visiems aktoriams į jų sąstatą buvo pakviestas ir rašytojas Vytautas Alantas. LB Detroito apylinkės pirmininkas Algis Rugėnius padėjo dramos sambūriui už atliktą vaidinimą ir visiems buvo įteikta po gėlytę, o režisorei net visa puokštė.

Rašytojas Vytautas Alantas savo žodyje linkėjo dar ilgai gyvuoti jo "Saulėgra-

VYTAUTAS ALANTAS

žų Salai" ir esančiai antrajai prie didžiojo vandenyno salai "Los Angeles Dramos Teatrui".

ją rūpinasi. Programai pasibaigus mokinių mamytės visus pavaišino kavute ir pyragaičiais.

PAMINĖTA MOTINOS DIENA

Gegužės 14 d. "Aušros" liuanistinė mokykla esanti prie šv. Antano parapijos mokyklos patalpose paminėjo motinos dieną ir pagerbė motinas. Apie motinas ir jų uždavinius papasakojo Marijonas Šnapštys. Mokiniai atliko pykę, pasakė po eilėraštį ir savo mamytėms įteikė po gėlę. Taip pat buvo prisiglęta gėlė mokyklos mokytojai Ciciijai Gibson, buvusiai ilgametei mokyklos mokytojai Stefai Kaunelienei ir visoms esančioms motinoms. Toliau vyko mokinių meninė programa. Kiekvienas pasakė po eilėraštį. Algirdui Vaitekaičiui vadovaujant padainavo "Ant kalno gluosnis", į šią dainą buvo įjungti skudučiai ir baigta įsijungiant svečiams ir mamytėms.

Motinos dienos proga prisiminant mūsų pavergtą tėvynę Lietuvą, jos garbei sudainuota mūsų šaunių partizanų sukurta daina "Stoviu aš parimus". Pianinu palydėjo Algirdas Vaitekaitis, o dainuoti padėjo ir ten visi esantieji.

Tėvų komiteto pirmininkas Marijonas Šnapštys padėjo šios mokyklos mokytojams: A. Vaitėnui, kapelionui kun. K. Simaičiui, Ciciijai Gibson ir daugiausia prie šios šventės motinos minėjimo prisidėjusiai trijų mokinių motinai Eleonai Moulding. Taip pat ir šios mokyklos buvusiam tėvų komiteto pirmininkui Stasiui Račiukaičiui, kuris dar ir dabar lyg koks ūkvedys šią mokyklą prižiūri ir

rika. Detroite lankė šv. Antano parapijos mokyklą ir tuo pačiu laiku šeštadieninę liuanistinę mokyklą. Pabaigus pradžios mokyklą įstojo į Holy Redeemer High School. Baigusi ją, dviejus metus studijavo Henry Ford Community College. Iš jos perėjo į Wayne State Universitetą ir studijavo meną. Baigė 1966 m. meno skyrių baka-lauro laipsniu. Mokytojavo Detroito ir Dearborn aukštesniose mokyklose. Priklusė sporto klubui "Kovas", jūrų skautams, dalyvavo plaukimo turnyre ir laimėjo plaukimo pirmąją premiją. Be to, priklausė Gabijos skautų tuntui, ateitininkams ir tautinių šokių grupei.

Su kitais Detroito menininkais dalyvavo su savo darbais suruoštoje Lietuvių Namuose meno parodoje.

Irenos Černiauskaitės-Christou laidotuves tvarkė Jolanta Zaparackienė Bauža.

Gegužės 14 d. buvo su ja atsisveikinta koplyčioje, o kitą dieną atlydėta į Dievo Apvaizdos bažnyčią. Mišias už jos sielą atlaikė ir pamokslą pasakė kun. V. Kriščiūnevičius. Po mišių ilgos automobilių vilkstinės buvo nulydėta į Mont Olivet kapines.

Dideliame nuliūdime liko: vyras Kyriakos, sūnus Aleksandras 7 metų, dukrelė Julia 5 metų, tėvas Juozas Černiauskas ir žmona Jadvyga, sesuo Rožė, brolis Saulius su žmona Valentina ir dukrelėmis Gailutė ir Nidutė ir daug kitų giminių.

Užkandžiai laidotuvių dalyviams buvo teikiami Thomas svetainėje, kuriuose dalyvavo apie 100 žmonių. Tėvams ir visai giminei reiškiau užuojautą.

MIRĖ IRENA ČERNIAUSKAITĖ- CHRISTOU

Gegužės 11 d. Harper ligoninėje mirė jauna ir tik gyvenimą, galima sakyti, pradėjusi, Irena Černiauskaitė-Christou. Irena gimė 1941 m. balandžio 21 d. Biržų mieste, Lietuvoje. Karui siaučiant, kartu su tėvais pasitraukė į Vokietiją iš kur 1949 m. atvyko į Ame-

WANTED CARBIDE AND/OR METAL SAW SHARPENER
Previous experience helpful but not necessary mechanical ability required. We are located in the Ferndale Hazel Park area. Pay competitive with non-automotive industry. Paid vacations, paid holidays, paid sick days, paid Blue Cross & Blue Shield with master medical rider. Hours 7:30 a.m. to 4:30 p.m., five days a week some overtime. Contact JIM PIGGOT KEEN EDGE SAW CO. 2801 Hilton, Ferndale, Mich. Between 8 a.m. & 3:30 p.m. Monday through Friday for appointment. Saturday interviews arranged. (1524)

PRAKTIŠKIAUSIOS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Siuntinys 1 — 1978.

Nepermatomo nailono gėlėta arba su ornamentais įvairių spalvų labai populiari medžiaga dėl dviejų sūknelių; gėlėta arba lygių spalvų crimplene medžiaga sūkneliui; dvigubo storio nailoninė skarelė; moteriškas nailono apatinis arba vyriški nailono viršutiniai marškiniai; dvi poros vyriškų arba moteriškų nailoninių arba vilnonių kojinių; 40 anglišku geriausių cigarečių; dėžė šokoladinių saldinių; 1 svaras pupelių kavos; vienai eilutei vilnonė labai gera medžiaga su jaudimu "All wool made in England", gali būti šviesios arba tamsios spalvos.

Šio siuntinio kaina su maitu ir persiuntimo išlaidomis — \$190.00. Taip pat dar galima dadėti į šį siuntinį 9 sv. prekių, pavyzdžiui, galima dadėti 4 m. medžiagos, 2.75 m. dirbtinio minko kailio arba kito-kių dovanų.

Žemiau siūlome keletą praktiškesnių ir naudingesnių dalykų:

Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui	\$80.00
Jeans "Wrangler" vyr. arba mot.	
(galima siųsti 4)	40.00
Geresnės rūšies nertinis	32.00
Nailono kojines, vyriškos arba moteriškos	3.00
Vilnonė medžiaga sūkneliui	24.00
Vilnonė skarelė	11.00
Geresni marškiniai	15.00
Lietsargis telescopic	12.00
Vyriški arba moteriški labai geri pusbačiai	34.00
Crimplene medžiaga kostiumeliui	30.00
Angliška eilutei medžiaga	
("All wool made in England")	70.00
Geresnė eilutei medžiaga	
("All wool made in England")	75.00

Siunčiame įvairius kalkuliatorius ir Stetoskopus.

Sudarant savo nuožiūra siuntinį reikia pridėti \$28.00 už visas persiuntimo išlaidas. Kiekvieno siuntinio pristatymas yra garantuotas.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba pinigais.

BALTIC STORES LTD

(Z. Juras)

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT.
BR1 4HB, ENGLAND.
Tel. 01 460 2592.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

■ Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

Mirė kun. Balys Chomskis

Eidamas 71 metus, važiuodamas pas gydytoją, dėl pradėtų tvarkyti išviršinių odos reiškinių, š. m. gegužės 13 d., Chicagoje, širdies priepuolio ištiktas, kelyje mirė kunigas Balys Chomskis. Dar spėjo užsukti prie telefono budelės, kur ir sukritė.

Apie kun. Balį Chomskį žinių mažai tėra. Gimė žemaitijoje. Lankė Kauno kunigų seminariją ir 1932 metais išventintas kunigu. Turėjo gerą balsą ir buvo muzikalus. Būdamas Bazilikos vikaru, lankė konservatoriją, kur studijavo dainavimą, chorvedybą ir teoretinius dalykus. Dirbo su pragaršėjusiu klierikų choru ir dėstė muziką kunigų seminarijoje. Buvo įsijungęs į Lietuvos radiofoną ir jo paruoštus pamokslus transliuodavo per radiją.

Karo audrų išblokštas, Vokietijoje buvo lietuviškų darbo kuopų kapelionu. Atvykęs į Ameriką, dėl savo kuklaus ir lėto budo, nepajėgė įsijungti į lietuviškas parapijas ir duoną pelnytis turėjo ieškoti kitur. Nebeįsijungė į sielovados darbą ir duoną pelnėsi fabrikuose. Paskutiniu laikų gyveno iš kuklios socialinės pensijos.

Kun. Balys Chomskis buvo dvasios aristokratas, nuoširdus ir kuklus žmogus. Domėjosi muzika, stebėjo muzikinį lietuvių gyvenimą ir savo nuomonę parašydavo spaudoje. Jo kritikiniai straipsniai ar recenzijos pasižymėjo gyliu įžvalgumu ir aukšta kultūra. Jis neniekino, nemurdė kūrėjų ar išpildytojų, bet kėlė pastebėtus trūkumus, norėdamas ateityje matyti aukštesnį lygį ar geresnį pasiruošimą.

Kun. B. Chomskis neturėjo daug draugų, bet su kuriais palaikė ryšį, buvo nuoširdus, atviras ir prisirišęs. Visuomeniniame gyvenime nesiekė aukštumų ar skambių postų, bet stebėjo lietuvišką, ypač muzikinį gyvenimą ir juo gyveno. Nors ir nedalyvaudamas pastoraciniame darbe, bet nenukunigėjo ir išliko savo pašaukimui ištikimas iki mirties.

Atsisveikinimas įvyko š. m. gegužės 17 d. Petkaus Marquette laidojimo koplyčioje. Pravedė muzikas Algis Šimkus, iškeldamas jo pastangas pakelti tremties muzikinį lygį. Platesnį žodį tarė jo kurso draugas kun. Stasys Yla, išryškindamas kunigo Balio charakterio bruožus ir ryškesnius praeities gyvenimo epizodus. Draugo kultūrinio priedo buvusį bendradarbį atsisveikino ir dar nepaskelbtų

eilėraščių paskaitė poetas Kazys Bradūnas. Chicago operos vardu žodį pasakė operos solistas Stasys Baras, o vyrų choras sugiedojo porą giesmių. Keliaujantis kunigas Mažrimas sukalbėjo rožančių ir sugiedojo Marija, Marija.

Palaidotas iš šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios (Marquette Parko) šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, kunigų sklype. Pamaldas laikė ir paskutinį patarnavimą atliko kan. V. Zakarauskas. Panaldose dalyvavo jo trys kurso draugai ir keli kiti kunigai. Laidojamas buvo, kaip paprastas pasaulietis, vengiant ištarti kunigo žodį. Mišių metu giedojo solistai: Dana Stanikaitytė ir Jonas Vaznelis.

Laidotuvėse dalyvavo didelis būrys žmonių, jų tarpe daug dainininkų ir muzikų. Ilga vilkstinė automobilių (30) palydėjo į amžino poilsio vietą.

LB Vidurio Vakarų Apygardos suvažiavimas

JAV LB Vidurio apygardos apylinkių pirmininkų ir atstovų metinis suvažiavimas įvyko š. m. gegužės 14 d. Jaunimo Centre. Iš 15 veikiančių apylinkių atstovus atsiuntė 10 ir pranešimus raštu — 4 apylinkės. Dalyvavo gera šimtinė atstovų ir svečių.

Suvažiavimui pirmininkavo apygardos pirm. Kazys Laukaitis, o sekretoriavo Agnė Katiliškytė ir Juozas Ivanauskas. Invokaciją sukalbėjo tėvas G. Saulaitis, SJ. Žodžiu sveikino gen. konsulė J. Daužvardienė, o raštu — Krašto valdybos pirm. A. Gečys ir PLD Finansų komisijos pirm. A. Vakselis. Registraciją vykdė Melrose Parko apylinkės valdyba. Į rezoliucijų komisiją pasiūlytas A. Markelis, kuris vėliau pristatė dar du narius: E. Sakadolskiene ir J. Rugelį. Praėjusio suvažiavimo protokolą, gražia lietuvių kalbos tartimi, sklandžiai perskaitė sekretorė Agnė Katiliškytė, už ką susirinkimas išreiškė pasigerėjimą ir smarkiai papoljo.

Pranešimai

Pranešimai buvo suskirstyti į dvi dalis: aukštesniųjų pareigūnų ir savos apygardos valdybos. Pirmasis ilgiau ir plačiau kalbėjo PLB pirm. Br. Nainys. Savo pranešime daugiausia lieti įvykstančias PL Dienas Toronte. Plačiau papasakojo apie seimo darbotvarkę ir kas iš šio seimo laukiama. PLB seime daly-

A. a. kun. Balys Chomskis

Kun. Balys Chomskis mėgo gamtą ir laukė pavasario, kurio teikiamomis grožybėmis, įvairiaspalviais žiedais mokėjo džiaugtis. Atgulė po žydinčia obelimi, o vėjeliui pūstelėjus, bėrė savo žiedus ant jo karsto. Ilsėkis ramybėje žemaitijos ištikimas sūnau, o Aukščiausias tebūna Tau atlaidus už žemišką kelią.

vaus 140 atstovų iš 15 kraštų. Laukiama 1000 sportininkų ir nemažiau choro dalyvių. Ragino visus šiuos renginius remti ne tik dolerių, bet ir asmeniškai dalyvaujant, nes nei Torontas, nei visa Kanada nėra pajėgi užpildyti visas 16000 vietas. Piniginė samata sudaryta 160,000 dol., iš kurių JAV tenka surinkti 50,000 dol.

Baigdamas kalbėti pastebėjo, kad jo, kaip PLB-nės pirmininko, pranešimas yra paskutinis, nes į naują valdybą nebekandidatuos. Dėkojo už parodytą tarpusavį bendradarbiavimą ir turėtą paramą. LB aktyviai dirbęs nuo pat jos įsisteigimo per visus 25 metus.

Dar kalbėjo Krašto Valdybos vicepirm. Modestas Jakaitis ir švietimo Tarybos pirm. Bronius Juodelis. Pirmasis ragino daugiau dėmesio kreipti į jaunimą, painformavo, kad su ALTA ieškoma kelių susitikti ir išsikalbėti.

Br. Juodelis informavo apie lituanistinio švietimo padėtį ir daromus žygius gauti paramos iš valstybinių institucijų. Prašė apylinkių valdybas daugiau skirti dėmesio į mokinių verbavimą ir mokyklų remimą. Mokytojų studijų savaitė įvyks birželio 27-30 d.d. Toronte, laike didžiojo PL Dienų sulėkimo.

Visi pranešėjai dėkojo Lietuvių Fondui už teikiamą paramą.

Diskusijų metu pasiaiškinta seimo, dainų, šventės ir sportiniai reikalai. Bilie-

tai į šiuos renginius jau gaunami Vaznelių Gift International dovanų parduvėje.

Apygardos valdybos pranešimai

Apygardos Valdybos pirmininkas K. Laukaitis glaučiai apžvelgė valdybos veiklą. Surengė sėkmingą pagerbimą lituanistinių mokyklų vedėjams — direktoriams, paminėjo LB-nės įsteigimo 25 metų sukaktį, palaikė ryšį ir dalyvavo Pabaltijo tautų draugystės dienose, Derliaus nuėmimo šventėje, Tarybos posėdžiuose, aplankė net 9 apylinkes, organizavo aukų rinkimą ir t.t. ir t.t. Pirmininko pranešimą papildė išdėtininkas K. Barzdukas, švietimo vadovas J. Plačas ir vicepirm. J. Ivanauskas, parodydamas skaidres iš jaunimo demonstracijų Washington. Apygardos Valdyba ne tik judėjo, bet dirbo pati ar rėmė kitų darbams švietimo, kultūros ar politinius darbus.

Atskirą pranešimą padarė šv. Kazimiero kapinių koplyčios tarpininkavimo, tiesiog prie duobės. Kapinių įsteigimo 75 metų deimantinis jubiliejus bus paminėtas gegužės 20 d.

Revizijos komisijos aktą perskaitė V. Šilas.

Diskusijų metu kalbėjai pageidavo daugiau dėmesio kreipti meniniams vienetams — tautinių šokių grupėms, chorams ir kitiems jaunimo junginiams. Reikia labiau išnaudoti bendruomenės mėnesį ir atnaujinti aukų rinkimą lit. mokykloms remti. Dabartinė Apygardos auka 25 dol. kiekvienai mokyklai yra juokingai maža.

Baigus diskusijas buvo paskelbta pietų pertrauka.

Apylinkių pirmininkų pranešimai

Žodinius pranešimus padarė 10 apylinkių, raštu — 4. Vienos apylinkės judresnės ir veikia labai gerai, kitos veikia silpniau, o yra ir tokių, kurios nepajėgia susitarti ir išvengti skilimo. Bet ber. tras įspūdis geras.

Rezoliucijų komisijos pirmininkas A. Markelis perskaitė visą eilę siūlymų, kurių vieni buvo priimti, kiti pataisyti, o dar kiti atmesti.

Suvažiavimas, užtrukęs net 7 val., su 1 val. pertrauka, baigtas Tautos himnu.

TOOL & DIEMAKERS TOOL & DIE REPAIRMAN MACHINIST

Excellent opportunity for experienced individuals. Pleasant working conditions and interesting responsibilities. Employee orientated company with excellent fringe benefits and recreational program. Metal stamping exp. preferred but not absolutely necessary. Good tool and dies experience a must. For personal confidential interview call Personnel Department.

CUYAHOGA STAMPING COMPANY

216-283-1700

An Equal Opportunity Employer (22-28)

REGISTERED NURSES WITH SUPERVISORY ABILITIES

- Full time and Part time.
- Must be interested in providing excellent nursing care.
- Beautiful residential area.
- Pleasant working conditions.
- Free parking.
- Free meals.
- 11 p. m. — 7 a. m.
- Every other weekend off.
- Competitive salary.
- Blue Cross, Blue Shield & Major Medical.
- Shift differential.
- Paid vacation plan.
- Paid holiday plan.

Progressive, skilled nursing facility in the Western Hills area. Call Director of Nursing 8 a. m. to 3 p. m.

513-941-0787

TOOL AND DIE JOURNEYMEN

Excellent chance for individual to enter a medium-sized metal finishing plant. Experience in moldings and form dies a real plus but not a must. Excellent starting salary and superior fringe package. For appointment, call:

AMERICAN SUNROOF CORPORATION

313-285-4911, Ext. 246 or 247

An Equal Opportunity Employer

Sklandytojo A. Gyso atsiminimai (12)

Karui pasibaigus

II-jam Pasauliniam karui pasibaigus, su šeima gyvenome netoli Stuttgarto. Anglams pradėjus deginti ir naikinti visą vokiečių aviacinį turtą, keli sklandymo entuziastai bandėme kai ką išgelbėti.

Vėliau viename malkų sandėlyje slapta pastatėme pirmąjį mokomo tipo sklandytuvą, panašų į Oškinio T-1. Sparnų aptraukimui medžiagą gavome iš vienos krautuvės veltui.

Kai sklandymo sportą sąjungininkai oficialiai leido, mes jau po trijų dienų sklandėme. Buvo surengtos atidarymo iškilmės su sklandytuvo pašventinimu ir krikštynom. Instruktoriavau atliekamui nuo tarnybos laiku.

Aviacijos priežiūros įstaigos V. Vokietijoje tais pokario metais dar nebuvo. Mūsų mokomąjį vienvietį sklandytuvą aš labai paprastu būdu padariau dviviečių: arti svorio centro įmontavau antrą sėdynę instruktoriui (sau), antrą vairolazdę ir antrus posūkio pedalius.

Tempėme su vindu, bet neaukštai, tik iki 30 metrų, panašiai, kaip Petrašiūnuo-

se nuo šlaito. Sklandymo mokymas buvo geresnis ir saugumas didesnis, nes instruktorius sėdi čia pat. Jei mokinsys padarė klaidą, instruktorius ją ištaisė. Pasirodė, kad tas metodas buvo labai sėkmingas, ir jokių palaužimų nebuvo.

Kai pokario V. Vokietijoje atsirado aviacijos priežiūros įstaiga, ji mano vardu išdavė leidimą tam "dviviečiui" sklandytuvui. Tai buvo vienintelis toks leidimas visoj V. Vokietijoje. Įstaiga tik prašė, kad aš po 500 startų jai pasiūsciau patirties pranešimą. Po 500 startų nieko blogo neatsitiko, aš įstaigai aprašiau mūsų startavimo metodus ir patyrimus. Po 1000 startų turėjau parašyti kitą pranešimą. Taip padarėm tūkstančius startų, be jokio nelaimingo atsitikimo.

Per porą sekančių metų V. Vokietijoje taip išsivystė dviviečiai sklandytuvai, kad mano sklandytuvą dar šiandien kabo Backnang aerodrome (netoli Stuttgarto) angaro pastogėje, kaip retas muziejinis dalykas. Šis mano sklandytuvą buvo plačiai aprašytas vokiečių žurnale "Mechanikus"

1952 m. Nr. 3, ir "Backnanger Kreiszeitung" 1953. II. 4.

Pats sklandymo apmokymas šiandien, naudojant auto-vindo ar lėktuvinį išvilkimą, yra labai supaprastėjęs: mokinsys turi daug daugiau laiko pagalvoti, darbo yra daug mažiau.

Sklandymo grupės V. Vokietijoje yra centrinio vokiečių aero klubo padaliniai. Jos yra ne tik didesniuose miestuose, bet ir beveik kiekviename miestelyje. Pav., mūsų kaimelis, kur mes gyvename, turi tik 900 gyventojų, bet turi savo sklandymo grupę su aerodromu. Beveik kiekviena grupė turi netoliese išsigijusią nuosavą aerodromą. O tokių grupių V. Vokietijoje yra keletas tūkstančių. Senų mokomo tipo sklandytuvų, kaip mūsų T-1 ar vokiečių Zoegling, niekur nebepamatysi. Visur naudojami modernūs dviviečiai. Startuojama daugiausiai vindu, nes tai yra pats pigiausias metodas.

Paskutiniu metu V. Vokietijoje labai išpopuliarėjo motorizuoti sklandytuvai. Paspaudei starterio mygtuką, ir jau skrendi. Skrisdamas, motoruką gali sustabdyti ar vėl užvesti. Motorizuotas sklandytuvą kainuoja apie 40.000 DM., o literatūros apie juos yra daug.

Mano sūnus turi sidabrinį C laipsnį, ir turi išsigijęs motorizuotą sklandytuvą. Kasmet 2-3 draugai prie automobilį prisikabina motorizuotų sklandytų priekabas ir išvažiuoja į Alpių kalnus trims savaitėms atostogų. Ten kalnuose sklando. Šiomet vienas iš jo draugų praleido atostogas Šiaurės jūroje, Sueld saloje, o sūnus buvo Austrijos Alpe. Jis sėdo į motorizuotą sklandytuvą ir aplankė savo draugą Šiaurės jūroje, už 1500 kilometrų.

• Alfredas Gysas, buvęs Lietuvos sklandymo sporto pradininkas ir rekordistas, mirė Vak. Vokietijoje š. m. balandžio 30 d., sulaukęs 65 m. amžiaus.

Pereitų metų vasarą jis lankėsi JAV-se, ir ta proga savo bičiuliams aviatoriams papasakojo įdomius atsiminimus, kurie šiuo metu yra spausdinami Dirvoje, tęsinių forma.

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED BURNERS FITTERS WELDERS

For steel plate weldments, experienced only. Hourly rate plus overtime, day shift, paid hospitalization, insurance and profit sharing benefits.

LOVEMAN STEEL CORP.
5455 PERKINS RD.
BEDFORD HTS., OHIO 44146
216-232-6200, EXT. 18

(22-31)

WANTED JOURNEYMEN PLASTIC INJECTION MOLD MAKERS

Willing to relocate beautiful Northern Michigan captive mold shop has openings first or second shift. Top pay, liberal fringe benefits. (616) 547-6584 or write LEXALITE INTERNATIONAL CORP., U.S. 31 N. CHAR. LEVOIX, MICH. 49720, attn. TOM KLINE.

(22-31)

FILATELIJOS KAMPELIS

Nr.5

ANTANAS BERNOTAS

EGIPTAS išleido 4 pašto ženklų seriją senovės laikų faraonui Ikhnatonui pagerbti. Ženkluose parodyti faraono, jo žmonos Neferiti ir dukters biustai.

Ikhnatonas, kurio pirmąsį vardas buvo Amenhotep IV, buvo XVIII dinastijos faraonas ir gyveno nuo 1379 iki 1362 m. prieš Kristų. Jis labiausiai žinomas, kaip senovinės egiptiečių tikybos reformatorius, įvedęs vieno dievo garbinimą dėl ko dažnai pravadžiuojamas eretiku. O tas vienintelis dievas buvo spinduliuojanti saulė Amon-Ra, visos gyvybės žemėje palaikytoja. Ir savo sostinę iš Tėbų jis perkėlė į naujai pastatytus rūmus El Amarnoje, kur pastatė ir naujai įvesto dievo garbinimui šventyklą. Buvo didelis meno mylėtojas ir iš jo laikų išliko daug statulų ir paveikslų. Taip pat išliko jo archyvai ir susirašinėjimas su kaimyniniais valdovais, kas istorikams ir archeologams davė daug vertingos medžiagos.

NORVEGIJA išleido du pašto ženklus savo žymiam dramaturgui Henrikui Ibse- nui pagerbti, sukakus 150 metų nuo jo gimimo.

Henrik Ibsen (1828-1906) gimė Skien miestelyje, pietinėje Norvegijoje. Pradžioje dirbo Grimstade kaip vaistinės mokinsys, nuo 1850 persikėlė į Christianiją (dabartinį Oslo), kur lankė gimnaziją. Pačioje jaunystėje pradėjo rašinėti dramas, daugiausia istoriniais ir socialiniais motyvais. 1852 m. lankėsi Vokietijoje ir Danijoje, kur studijavo teatro meną. Nuo 1857 m. buvo Oslo naujojo teatro vadovu. Nusivylęs savo tautiečiais, nuo 1863 m. gyveno užsieniuose, daugiausia Vokietijoje ir Italijoje. Namo grįžo tik 1891 m. Ibse- nas savo dramomis garsus visame pasaulyje, jo veika-

lai išversti į daugelį kalbų ir statomi teatruose. Ibse- no dramos į lietuvių kalbą yra vertę A. Janulaitis, P. Vaičiūnas, K. Boruta ir A. Tuly- s (pastarojo vertimas buvo spausdintas Dirvoje 1922 m.). Kauno Valstybės teatre buvo statomos šios Ibse- no dramos: Helgelando kovotojai, Visuomenės šulaj, Nora, Šmėklos ir Laukinė antis.

PERU valstybė (Pietų Amerikoje) išleido pašto ženklus su inkų valdovo galva.

Inkai (ispaniškai inca ir inga), pietų Amerikos indėnai, gyveno prieškolumbiniais laikais Andų kalnuose, dabartinės Peru valstybės plote. Jų valstybė buvo nusitęsusi nuo dabartinio Ekvadoro visu Pacifiko pakraščiu ir siekė Čilę. Sakoma, kad jų valstybė užėmė apie pusantro milijono kvadratinį kilometrų ir turėjusi apie 6 milijonus gyventojų. Inkai buvo pasiekę aukštą civilizacijos laipsnį, turėjo savo religiją ir meną. Jų sostinė buvo Cuzco mieste, kur stovėjo ir svarbiausia šventykla. Jų gyventose vietose iki šiol randama įvairių pastatų griuvėsių ir per kalnus gerai išvestų kelių. Paskutinis inkų valdovas Atahualpa buvo ispanų konkvistadoriaus Pizarro 1533 m. nužudytas, jų turtai išgrobti, o imperija sunaikinta.

SUOMIJA išleido 1 markės pašto ženklą, kuriame parodytas Kotkos miestas ir uostas.

Kotkos miestelis ir uostas randasi Baltijos jūros Suomijos įlankos šiauriniame pakraštyje. Miestelis pastatytas ir įrengtas uostas buvo 1878, taigi prieš 100 metų, ant keletos pakrantėje gulinių salelių. Pašto ženkle taip pat matomas Sunilos fabrikas ir įdėtas to miesto herbas.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

WANTED JOURNEYMEN

TOOL & DIE MAKERS

IMMEDIATE OPENINGS

We have several openings for Journeymen Tool and Die Makers in our manufacturing facility located in the Newark Industrial Park. We provide excellent starting pay and all company paid fringe benefits. Starting rate \$6.78 per hour. Top rate \$7.32 per hour.

Apply at

WALKER MANUFACTURING

ROUTE 2, INDUSTRIAL PARK
HEBRON, OHIO 43025

An Equal Opportunity Employer

(22-23)

WANTED AT ONCE

1st Class Skilled

SEWING MACHINE MECHANIC

EXPERIENCED ON UNION SPECIAL 39500 & 52800, SINGLE NEEDLE & 269 BAR-TACKER. MODERN FULLY AIR CONDITIONED PLANT. SALARY COMMENSURATE WITH EXPERIENCE & ABILITY. APPLY CALL OR SEND RESUME

HEMCO INC.

P. O. Box 211

Newton Grove, N. C. 28366

Call collect 919-594-1968

(20-22)

FASTENER MANUFACTURING

- COLD HEADERS
- TRIMMERS
- SHAVERS
- CENTERLESS GRINDERS
- MACHINE REPAIR

Experienced individuals required for the above occupations.

Apply in person to

FERRY CAP & SCREW CO.

2151 Scranton Road,
Cleveland, Ohio 44113

An Equal Opportunity Employer

(21-23)

Aurelija Balašaitienė

SVEIKINIMAI IŠ TOLO...

Negailėstingai gili ir žiauri Clevelando žiema ne kartą vertė svajoti apie saulėtą dangų, apie žemę padengtą vasaros žaluma ...

Ir taip vieną balandžio savaitę pasiryžau pasimaudyti Karibų jūroje, pakeliauti pietų link, kur amžinai žaliuojančios, sniego nepažįstančios palmės teikia apgaulingą pavėsį, ir kur žydrame danguje slepiasi būsimų raifūnų ir viesulų daigai.

Bahamų salynas, apsuptas smaragdo spalvos vandeniu, yra žavus savo egzotiška gamta, savo baltais pastatais, miesto judėjimą tvarkančiais - baltomis uniformomis ir juodais veidais - policijos pareigūnais, prabangiais restoranais, triukšmingomis turgavietėmis. Vakarašiais ten gyvenimas persikelia į azartinių lošimų kazino, kuriuose per keletą minučių galima prarasti metų uždarbį. Bet pajūrio pasakiškos spalvos, čiabuvių ramus, mažai laiko tepalistas charakteris, visiškas laikrodžio ignoravimas, leidžia laisvai atsikvėpti ir grožėtis egzotiška aplinka ir jos gyventojais. Ypatingai mane nuteikė čiabuvių pasididžiavimas savo, vos prieš ketvertą metų įsigyta, nepriklausomybe ... Žvelgdama į Karibų jūros bangas negalėjau negalvoti apie Lietuvą..

Sugrįžus į Amerikos žemyną ne dideliu Bahamasair lėktuvu, kurio žavios patarnautojos viliojo grįžti ir vėl į jų gražias salas, kelionė į namus pamažu grąžino mane į gyvenimo tikrovę. Žemėlapyje Clevelandas atrodė neapsakomai toli. Rytinis Floridos pakraštys iššaukė mano vaizduotę veidus, kuriuos pažinojau ilgus metus, bet kurie, ieškodami amžinos vasaros, paliko Clevelandą.

Juno Beach. Miestelis mažas, bet į jį veda platus ir naujas greitkelis. Atlantas ošia. Ieškau adresu, sustojusi 'miesto rotušėje'. Miegistos merginos, šaltą gėrimą sriubčiojančios ties tylinčiomis rašomomis mašinėlėmis, bando nurodyti kryptį į mano ieškomą adresą. Miestelio plano dar nėra.

Be didelių pastangų randu Stasio ir Linos Slabokų namus. Nesimačiusios kurį laiką - puolame viena kitai į glėbį. Pats šeimininkas išvykęs. Namuose ji viena. Slabokai iš Clevelando išsigabeno su savimi visą tai, kas juodu darė lietuviško, ypatingai skautiško gyvenimo gyva dalimi. Erdviame svečių kambaryje ant vienos sienos skautų rankomis padaryta Vytis. Knygų lentynose gausus lietuviškų knygų rinkinys. Ant rašomojo stalo lietuviški laikraščiai.

Lina Slabokienė vaišina mane gaivinančiu šaltu gėrimu ir ilgesingai klausia mano pasakojimų apie Clevelandą. Man nepastebint ji apskambina artimuosius kaimynus. Į kiemą įrieda automobilis. Antanas ir Verutė Garmai mane išsigaubena į savo namus, drauge išsiveždami ir šeimininkę.

Garmų namas apylinkėje yra pragarsėjęs kaip muziejus, kuriame sukrauti Verutės Garmienės rankomis pagamintos nuostabios vazos, padarytos iš įvairiaspalvių jūros kriauklių. Jos rankomis suvinėti paveikslai, kurie iš tolo pagausina akį lyg būtų aliejiniais dažais dažyti, puošia kiekvieną namų sieną. Viename miegamajame tualetinis staliukas, kurio mediniai rėmai buvo pagaminti pagal V. Garmienės užsakymą, padengtas įmantriu kriauklių mozaikos raštu, o virš jo panašaus rašto

Aldona ir dr. Jonas Sandargiai.

rėmuose kabo ovalinis veidrodis. Ir kieme matosi V. Garmienės medinės - vazos, gėlynai, medeliai.

Lietuviško vaišingumo tradicijoje praleidžiame keletą malonių valandų drauge, pasikeisdami naujienomis ir prisiminimais. Nors visi vienbalsiai reiškia savo pasitenkinimą gyvenimu Floridoje, tačiau negaliu nepajusti jų balsuose ir laikuriuose posakiuose gilaus ilgesio Clevelandui. Čia liko jų artimi bičiuliai, ilgametės draugystės, gyva ir aktyvi visuomeninė veikla ... Kažin, ar visada saulėtas Floridos dangus ir ošiantis Atlantas numalšina jų ilgesį?

Sekantis man sustojimas pas Juozą ir Joną Daugėlus. Ir pas juos randu Clevelando dalį: tą patį - kuris kabojo jų Clevelando namuose - Paukštinės paveikslą, ant pianino atverstos lietuviškos gaidos, krūva laikraščių ... Prie neišvengiamos taurelės ir užkandų diskutuojame ir lyginame gyvenimo

patogumus ir nepatogumus. Abu Daugėlai, kaip skaitome ir spaudoje, nesitenkina klimato gražumu, bet aktyviai dalyvauja visuomeninėje veikloje, koncertuoja, organizuoja ... Žodžiu, bando tęsti tokį gyvenimą, kokį paliko tolimoje Clevelando šiaurėje. Linkėjimai iš jų visiems ...

Keliauju toliau. Ormond Beach aplankau buvusius Clevelando gyventojus dr. Joną ir Aldoną Sandargius. Čia klimatas kiek švelnesnis, negu Floridos pietuose. Jų gražus namas stovi sąsmaukoje tarp kanalo ir Atlanto. Kiemas atsiremia tiesiai į kanalą, kuriuo plaukia didžiuliai pramoginiai ir prekiniai laivai. Savo metu sunegalavęs, dr. Jonas Sandargas, mielas ir vaišingas, atrodė pasveikęs ir geros nuotaikos. Ponia Aldona, kaip ir visi kiti mūsų Clevelando 'nomadai', norėjo girdėti visas naujienas. Jų namą supa gėlynai, dekoratyviniai krūmai, pal-

mės ir stangri, tam klimatui pritaikinta žolė. Isur tvarka, rūpestingumas ir geras skonis. Namas yra ne vien erdvus, bet visais atžvilgiais jaukus. Daugelis šeiminkų galėtų pavydėti įmantriai išplanuotos virtuvės pačiame namo vidury, iš kurios galima lengvai aptarnauti kiekviename kambaryje esančius svečius. Vestibulyje plati, knygų prikrauta spinta rodo ne vien patogų, bet ir lietuviškos kultūros apsuptą gyvenimą. Į kiemo pusę, per visą namo ilgį vedanti veranda su židiniu ir ugniavieta 'steikams' kepti žvelgia tiesiai į kanalą, ties kurio tamsiai mėlynu vandeniu skraido žuvedros. 'Perduokit linkėjimus visiems, kurie mus prisimena' - atsisveikinant man sako Sandargiai.

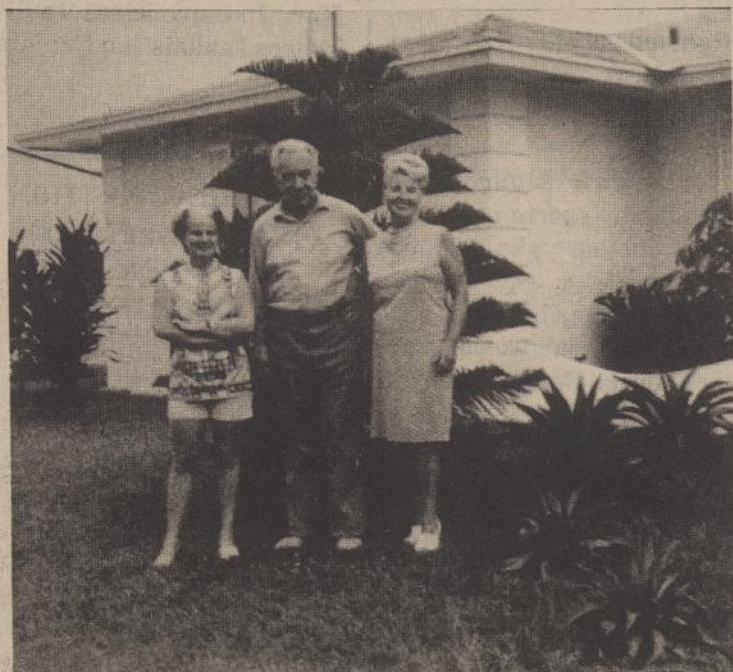
Kai šaltą balandžio sekmadienio vakarą pasiekiau Clevelandą, grįžau namo ne tiek Karibų išpučiais, kiek linkėjimais nešina.

Ar yra pasaulyje kampelis, kuriame nebūtų lietuvių? Bet visur jie lieka savito charakterio, gero skonio, veržliomis asmenybėmis, kurių lietuviškumo nei laikas, nei klimatas negriauna. Mintimis ir spausdintu žodžiu mes būname kartu, visvien kuriame pasaulio krašte, ar kurioje klimatinėje juostoje būtumėme.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

WANTED DIE SETTERS 1ST & 2ND SHIFTS

Experienced Die Setter needed by established Atlanta Mfr. top pay, paid vacation, holidays, life insurance, hospitalization, free parking. Apply or write Personnel Director, ATLANTA STOVE WORKS, 112 KROG ST., N.E., ATLANTA, GA. 30307. (404) 524-0881. (22-31)

Dirvos bendradarbė A. Balašaitienė su Daugėlais jų sodelyje Juno Beach, Fla.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankyt kit arba skambinkit mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
18 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings

AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street

181-8552

6712 Superior Ave.
431-249713515 Euclid Ave.
681-810014406 Cedar Ave.
381-428032800 Center Ridge Road
779-5915

I. Belzinskaitė pasidarbavusi įruošiant lietuvišką kampelį parodoje. V. Bacevičiaus nuotr.

LIETUVIAI AMERIKIEČIŲ SKAUTŲ PARODOJE

Pilėnų tunto Vytauto draugovės skautai dalyvavo BSA Cleveland Council Rytų rajono rengiamoje parodoje. Paroda vyko gegužės 20 ir 21 dienomis Euclid Square Mall patalpose. Jos tikslas buvo parodyti atskirų vienetų darbus ir apibūdinti jų veiklą. Dalyvavo keliolika amerikiečių skautų ir skaučių draugovių, jų tarpe lietuvių atstovavo Vytauto Didžiojo draugovė. Jai jau keleri metai sėkmingai vadovauja ps. Remigijus Belzinskas. Tai pats gausingiausias Pilėnų vienetas, kuriam priklauso skautai kandidatai, skautai ir prityrę skautai. Tad vyriausiu lietuviškos parodėlės šeimininku ir buvo Remigijus.

Buvo labai smagu matyti lietuvių skautų parodėlę viena iš išsamiausių ekspozicijų, tvarkingai ir skoningai paruoštą. Puošnų išpūdį teikė lietuviškų motyvų parodos pastovai, šalia trišpalvė, Amerikos bei tunto vėliavos.

Lentose buvo pilnas "Skautų Aido" komplektas ir keletas specialiai paruoštų nuotraukų rinkinių: draugovės iškilmingų sueigų, iškilų, bei stovyklų. Čia ypač talkininkavo v. s. Vladas Bacevičius, sudaręs Clevelando skautijos 25 m. sukaktuvinį rinkinį ir Australijoje vykusios Tautinės stovyklos vaizdų pyne. Ant stalų skoningai išdėstyti

skautiški leidiniai, vadovėliai, stovyklų ženkleliai.

Ypatinga žiūrovų dėmesį patraukė mugių darbai, medinės koplytėlės, inkilai, žvakidės, tautiniais raštais dabinti suoleliai. Vienoj lentoj kabėjo arch. E. Kersnausko skautams suprojektuotos koplytėlės braižinys, šalia jo jau dailiai iš medžio išbaigtas gaminy.

Labai darbščiai broliams talkino vyr. skautė Iris Belzinskaitė, kruopščiai paruošusi visus įrašus ir pagaminusi spalvotą žemėlapi, kur vėliavėlės žymėjo keturių žemynų miestus, kuriuose yra lietuvių skautų vienetai.

Visą parodos metą buvo apstu būdinių skautų, ir jie mielai praeinantiems žiūrovams suteikdavo pageldatais žinias. Labai džiugu, kad mūsų jaunimas negaili laiko, pastangų ir sugeba taip pavyzdinčiai reprezentuoti savo tautinę organizacinę veiklą.

A. Miškinienė

Lietuvių grožio salonas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-4240.

Amerikiečių skautų pareigūnas T. Gagnon parodoje žiūri lietuvių skautų leidinius, kuriuos jam aiškina ps. R. Belzinskas, A. Miškinis ir A. Spirikaitis. V. Bacevičiaus nuotr.

Pasaulio Lietuvių Dienų JAV garbės komiteto nariai: dr. S.A. Bačkis — Lietuvos atstovas Washingtone, prel. J. Balkūnas, P.A. — Tautos Fondo garbės pirmininkas, dr. G. Balukas — Lietuvių Fondo Tarybos pirmininkas, I. Banaitienė — Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkė, kun. A. Bartkus, dr. K. Bobelis — Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, vysk. V. Brizgys, kun. dr. K. Bučmys, OFM — Darbininko redaktorius ir moderatorius, V. Čekanauskas — Lietuvos Generalinis Garbės Konsulas Los Angeles, P. P. Dargis — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas, J. Daužvardienė — Lietuvos Generalinė Konsulė Chicago, kun. J. Gailiusis, OFM — Lietuvių pranciškonų provincijolas, kun. Pr. Garšva, MIC — Draugo vyriausias redaktorius, A. Gečys — JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, V. Gedgaudas — Dirvos vyriausias redaktorius, prof. dr. A. Janačienė — Pasaulio Lietuvių Moterų Romos Katalikų Sąjungos pirmininkė, dr. J. Kazickas — Neris Inc. prezidentas, K. Milkovaitis — Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremty centro valdybos pirmininkas, L. Milukienė — Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos pirmininkė, B. Nainys — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas, prel. J. Neverauskas, dr. A. Razma — Lietuvių Fondo valdybos pirmininkas, M. Rudienė — Balfo centro valdybos pirmininkė, A. Simutis — Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke, dr. K.J. Valiūnas — Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas.

LYBARGER FOR JUDGE — T. E. Uhle, Secy., 2432 Edgemoor 44106

ELECT LEONARD F. LYBARGER

Lybarger
FOR
JUDGE
COURT OF COMMON PLEAS

DEMOCRAT

Endorsed by Bar Assoc. & Cosmopolitan Democratic Leagues, and Labor.

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE

Mūsų senosios išeivių kartos išlaikyti kultūriniai lobiai.

Antrasis rinkinys: lyrinės liaudies dainos.

Surinko ir suredagavo Dr. Jonas Balys.

41+342+12 psl. Yra 702 dainos su aiškinimais, bibliografija, angliška santrauka, dainininkų ir rinkėjų nuotraukomis. Dainos buvo užrašytos 1949-52 m.

Kaina \$8.00. Galima gauti šių laikraščių adm.: "Dirva", "Darbininkas", "Draugas", "Keleivis", "Lietuvių Dienos", "Naujienos".

Studentams ir AABS nariams kaina \$6.00, jei užsisakoma tiesiog iš Leidyklos: Lithuanian Folklore Pub., 1105 Chiswell Lane, Silver Spring, Md. 20901.

Visos pajamos už šią knygą bus panaudotos tolimiesiems serijos "Lietuvių Tautosakos Lobynas" tomams išleisti.

Leidykla jokių pašalpų nei iš lietuvių, nei iš amerikiečių įstaigų ar fondų nėra gavusi.

Š. M. BIRŽELIO MĖN. IŠ SPAUDOS IŠEINA monografija

GENEROLAS POVILAS PLECHAVIČIUS

Knyga 300 psl., gausiai iliustruota, kietais viršeliais su aplanku.

Kaina — \$9.00.

Užsakymus siųsti: K A R Y S

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN OR 1ST CLASS

TOOL AND DIE MAKERS

For building and repair of small dies must have job shop experience and be able to set up work from blue prints and close tolerance.

HOLY SPRING DIVISION

400 Elm Street
Holly, Michigan 48442
313-634-8281 (16-25)

• Žalgirio šaulių kuopos šaudymo sporto turnyras šiais metais vyks sekančia tvarka:

Birželio mėn. 4 d. 1 val. po pietų, žalgiriečių šaudykloje p. Bartkaus ūkyje. (Esant blogam orui birželio 11 d.).

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIĖKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

TEACHING POSITION HEAD BASKETBALL COACH

JESUIT COLLEGE PREPARATORY SCHOOL, DALLAS, TEXAS Applicant should have teaching field in History, Chemistry, or Foreign Language. Write JESUIT COLLEGE PREPARATORY SCHOOL, 12345 INWOOD ROAD, DALLAS, TEXAS 75234 OR CALL 1-214-387-8707. MR. NEAL HARRISON.

IMMEDIATE OPENINGS FOR EXPERIENCED N. C. OPERATORS

Must be experienced on numerically controlled vertical turret lathes. 2nd & 3rd Shift. Excellent wages & benefits.

GRAY TOOL CO.

7135 Ardmore
Houston, Texas 77054
713-747-1240

An Equal Opportunity Employer (16-25)

HOUSEKEEPER

2 days a week. Own transportation. For elderly couple. Call 216-442-7950 (21-23)

FOUNDRY PLANT SUPERINTENDENT

Aluminum permanent mold foundry requires an experienced person to oversee all operations of an 80 man shop. Write or phone H. WERNKE, WILLARD BRONZE COMPANY, 1253 Knowlton St. Cincinnati, Ohio 45223. 513-681-6655. (18-22)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Lietuvių namų atidarymo penkmečio minėjimas** įvyks sekmadienį, spalio 8. Ta proga planuojamas koncertas, namų statybos nuotraukų paroda ir pietūs. Išvakarėse, spalio 7 bus balius, kuriame bus įteikta Lietuvių klubo visuomeninė ir kultūrinė \$1000 premija. Namų penkmečiui paminėti sudaromas komitetas, į kurį pakviesti visi asmenys, kurie rengė namų atidarymo balių 1973 metais.

• **Patrick R. Rocco**, Euclido savivaldybės teisės departamento direktorius, nuoširdus lietuvių bičiulis, advokatų sąjungos narys, darbštus ir sąžiningas teisininkas, reikalingas jūsų talkos. Balsuokite birželio 6 d. už Patrick R. Rocco — kandidatą į apskrities teismo teisėjo vietą.

TRAGIŠKOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Lietuvos okupacijos — tragiškųjų birželio įvykių minėjimas Clevelande įvyks š. m. birželio 25 d., sekmadienį, 12 val. šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas mūsų žymus visuomenininkas prel. Jonas Balkūnas.

Minėjimą organizuoja ALT Clevelando skyriaus valdyba.

• **Norintiems mokytis anglų kalbą** yra organizuojami kursai Edward Kovacic recreation center, 6250 St. Clair Ave., antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 iki pietų, pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 6 v. v. iki 8 v. v. Dėl platesnių informacijų skambinti 229-9636.

IŠNUOMOJAMAS 4 kambarių butas viršuje. Skambinti 431-1381. (21-22)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• **BIRŽELIO 4 D.** — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigimas.

• **BIRŽELIO 11 D.** O. Mikulskienės kanklių studijos mokinių recitalis.

• **BIRŽELIO 18 D.** D.M.N.P. parapijos parengimas.

• **BIRŽELIO 25 D.** Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

• **LIEPOS 8 D.** Dainos Sambūrio iš Australijos koncertas DMNP parapijos salėje. Rengia LB Ohio Apygardos Valdyba.

• **LIEPOS 9 D.** Pensininkų klubo gegužinė.

• **LIEPOS 16 D.** Clevelando Balfo skyriaus gegužinė.

• **LIEPOS 23 D.** gegužinė DMNP parapijos sodelyje.

• **LIEPOS 30 D.** Žalgirio kuopos ir jūros šaulių gegužinė.

• **RUGPIŪČIO 6 D.** Lietuvių klubo metinė gegužinė kroatų sodyboje.

• **RUGPIŪČIO 20 D.** LKVS "Ramovė" Clevelando ksyriaus gegužinė.

• **Rugsėjo 9 D.** koncertas. Rengia Clevelando birutietės.

• **RUGSĖJO 16 IR 17 D.** Jubiliejinės Pabaltiečių sporto žaidynės Clevelande.

• **RUGSĖJO 23 D.** Dirvai paremti parengimas Lietuvių Namuose. Rengia ALT S-gos Clevelando skyrius.

• **SPALIO 7 IR 8 D.D.** — Lietuvių klubo kultūrinės premijos įteikimo balius ir Lietuvių namų penkerių metų sukakties minėjimas.

• **SPALIO 8 D.** DMNP parapijos tradicinė vakarienė.

• **SPALIO 14 D.** abiturientų pristatymas-balius. Rengia LB Ohio apygardos valdyba.

• **SPALIO 21 D.** Lietuvių Namų apatinėje salėje įvyks Clevelando Ramovėnų Choro 5 metų sukakties minėjimas.

• **SPALIO 28 IR 29 D.** Lietuvių Dienos. Rengia LB Clevelando apyl. valdyba.

• **LAPKRIČIO 4 D.** Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis suvažiavimas ir balius Lietuvių namuose.

• **LAPKRIČIO 5 D.** Lietuvių Skautų Sąjungos 60 metų sukakties minėjimas.

• **LAPKRIČIO 11 D.** Žalgirio šaulių kuopos parengimas Naujos parapijos salėje.

• **LAPKRIČIO 18 D.** Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas Lietuvių Namuose. Rengia LKVS "Ramovė"

• **LAPKRIČIO 19 D.** 4 val. po pietų Naujos parapijos auditorijoje Grandinėls atsisveikinimo koncertas prieš išvykstant į Australiją.

• **GRUODŽIO 2-3D.** Rimo Laniausko Meno paroda Lietuvių Namuose. Ruošia. Korp! Giedra.

• **GRUODŽIO 3 D.** Dirvos koncertas.

• **Lietuvių klube penktadienio ir šeštadienio vakais muzikantas groja pramoginę muziką ir dainuoja populiarias dainas.**

CANDIDATE FOR

JUDGE
COURT of COMMON PLEAS
OF CUYAHOGA COUNTY

PATRICK R.

ROCCO

UNEXPIRED TERM ENDING JAN. 3rd, 1981

Rocco for Judge Committee — Co-Chairpersons: Henry Trubiano, Tony Sustarsic, Marie Ryan • 4919 E. 96th St., Garfield Hts., Ohio

Patrick R. Rocco yra Euclido miesto teisės departamento direktorius, Advokatų sąjungos narys, darbštus ir sąžiningas teisininkas. Balsuokite birželio 6 už Patrick R. Rocco — kandidatą į apskrities teismo teisėjo vietą.

Dalia Orantaitė, Aldona Miškinienė ir Aurelija Balašaitienė.
V. Bacevičiaus nuotr.

LITERATŪRINĖ POPIETĖ SU AURELIJA BALAŠAITIENE

Geraį pažįstamos Clevelando visuomenei Aurelijos Balašaitienės literatūrinė popietė praėjo sklandžiai ir nuotaikingai. Gražus būrys Dirvos skaitytojų ir mėgstamųjų gabios žurnalistės Aurelijos Balašaitienės skiltį 'Clevelande' atėjo tikslu pažinti giliau žurnalistę ir rašytoją, praverti jos vidaus pasaulį, kurį ji kondensuotai atskleidė savo poetine eilute: 'Aš norėčiau būti tik refrenas mažas niekada nevystančios dainos, kaip tas karalaitės auksaplaukės pažas, pažas savo paverptos tautos'.

Šioje literatūrinėje popietėje Aurelija Balašaitienė papasakojo savo kūrybinį kelią, prasidedantį jau nuo pat vaikystės. Literatūra ji mėgo nuo pat didžios jaunystės ir slapta skaitydavo knygas, pasiėmusi iš gausios savo tėvų bibliotekos. Jos motina buvo ypatinga skatintoja ir įkvėpėja dukters literatūriniam gabumams bei polėkiams. Gi pačiai Aurelijai Balašaitienei rašyti, kurti - reišia gyventi-egzistuoti, užtat jai patinka ir žurnalistika ir dailioji literatūra bei įvairios jos šakos: poezija, novelė, romanas.

Eiluoti ir rašyti ji pradėjusi jau maža būdama ir dalyvavusi vaikų viešojo spaudoje, kaip Vaikų Žodis, jaunimo - Moksleivių Dienos, vėliau tremtyje, Vokietijoje rašiusi Mintyje, gi Amerikoje - Dirvoje ir Drauge. Tai taip, kaip ji nenustojė egzistuoti, taip ir nenustojė rašyti, įvairuodama - čia prozą, poeziją, žurnalistiką.

Aurelija Balašaitienė buvo Dirvos novelės laureatė už novelę 'Raudonas automobilis' ir yra išspausdinusi Dirvos bei Draugo atkarpose keletą novelių ir romanų.

Rašytoja yra greitos orientacijos, guvos inteligencijos bei lakios fantazijos. Man teko vertinti jos noveles premijos įteikimo iškilnėse ir, nemažą jų perskaitys, man atrodo, kad jos novelės yra

grakščios, nenuobodžios, jose daug literatūrinės elegancijos, stiliaus lengvumo, bei novelei būtinai reikalingos nelauktos išvados. Novelės žanras dar vis neužtenkamai pakilęs mūsų išeivijos literatūroje. Gausi, neaprašyta medžiaga mūsų dabartiniam gyvenimui ir praeičiai laukia lietuvių rašytojų ir skaitytojų. Ta mintis čia atklysta, nes man atrodytų, kad Aurelija Balašaitienė iš savo gausaus novelių skaičiaus, galėtų sudaryti gražų rinkinį įdomų lietuvių spaudai.

Literatūrinė popietė praėjo skoningai. Aurelijos Balašaitienės pasakojimą apie savo kūrybą, autorės kviečiama, dailiu skaitymu įterpė ps. Aldona Miškinienė, nes man atrodytų, kad Aurelija Balašaitienė iš savo gausaus novelių skaičiaus, galėtų sudaryti gražų rinkinį įdomų lietuvių spaudai.

Tik klausytojai gal būtų geriau pažinę rašytoją iš gausesnės jos originalios kūrybos.

Aurelija Balašaitienė turiningai pristatė ps. Aldona Miškinienė.

Skautininkų Draugovė ne pirmą kartą jau įrodo, kad jos rengiamos kultūrinės popietės būna stilingos ir vertingos.

A. Augustinavičienė

• **Thomas E. Ferguson**, perrinkimui į Auditor of State, yra remiamas daugelio tautybių, kaip Polish Americans, Inc., Cuyahoga County Democratic Cosmopolitan League, Cuyahoga County Hungarian Democratic Club, Cleveland Hungarian Democratic League, Nationalities Newspaper and Services.

Greitai parduodami 2 sklypai po 40x100, arti miesto parko ir papludimio Sheffield Lake City Elyria, Ohio. Kaina \$5000. Kreiptis šiuo antrašu: J. S., 6805 Angeles Road, Melbourne Beach, Fla. 32951. Telef.: (305) 724-8741. (22-23)

CUSTODIAN

Couple or family for ethnic Hall. Rent and utilities, plus salary. Call: 442-7871 or 261-9462. (21-23)

BAR MANAGER

for ethnic Hall. Call: 442-7871 or 261-9462. (21-23)

• **Patria prekybos namuose** 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.

• **APDRAUDOS reikalais** geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

Dalis publikos literatūrinėje popietėje. V. Bacevičiaus nuotr.

DIRVA

• **Dirvos novelės konkur-** sui gautos šios novelės: Kazimiero — Miške, Nemunaičio — Gimtinės šaknys ir Volungės be pavadinimo.

Galutinas terminas konkursui atsiųsti yra š. m. birželio 15 d.

• **Paštas praneša**, kad laišškai nuo gegužės 29 d. 12:01 val. turi būti apmokami po 15 c. už pirmąją unciją, ir po 13 c. už sekančią unciją. Taip pat pakeičiamas laikraščių ir knygų persiuntimo tarifas.

METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla, reprezentacinės knygas leidžianti lietuvių visuomeninė organizacija, šaukia savo antrą metinį narių susirinkimą šeštadienį, birželio 3 d. 7:30 v. v. Chicagos Jaunimo Cen-

tre. Visi nariai ir besidominti visuomenė yra kviečiami dalyvauti.

Nuo 1976 metų Leidykla jau pasirodė su 4 leidiniais: PALIKĘ TĖVIŠKĖS NAMUS, A LITHUANIAN CEMETARY, PENNSYLVANIANIJOS ANGLIAKASIŲ LIETUVA ir LITHUANIANS IN MULTI-ETHNIC CHICAGO. Planuojama išleisti visa eilė įdomių, lietuvių visuomenei svarbių leidinių.

Leidyklos vadovybėje dalyvuoja dr. Kęstutis Girnius, Saulius Girnius, knygų leidėjas Jonas Karvelis, dail. Vincas Lukas, kun. Algimantas Kezys, S.J., dail. Petras Aleksa, Antanas Dundzila. Neseniai mirusio direktorių tarybos pirmininko, prof. Jono Puzino, pareigas perėmė dr. K. Girnius; valdybos pirmininku yra kun. A. Kezys, S.J.

Bostono skautai ir vilkiukai balandžio 8 d. iš New England Air firmos lėktuvo turėjo pargos apžiūrėti Bostoną ir apylinkes 20 minučių skridimu. Skridimui vadovavo vs Č. Kiliulis.

1978 METŲ DIRVOS NOVELĖS KONKURSAI

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1978 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirm. A. Gečys ir vicepirm. R. Česonis š. m. gegužės 2 d. buvo priimti JAV ambasadoriaus prie JT Andrew Young, kuriam įteikė platų memorandumą dėl laisvių pažeidimo okupuotoje Lietuvoje. Nuotraukoje iš kairės: A. Gečys, amb. A. Young ir R. Česonis.

FLORIDOJE ATSTOVAUJA LIETUVIŲ MENĄ

Floridos savivaldybės įstaigos, norėdamos pajaukinti čia vyresniųjų gyvenimą, organizuoja įvairiausių kursų. Naujai čia besikuriantiems aktualios yra augalų problemos, meno mėgėjai gali pasirinkti įvairaus meno šakas, yra audimo, įvairių rankdarbių, siuvimo ir kt. kursų — mokyklų. Atskirų sričių specialistai sudaro savo organizacijas, kurios rengia parodas, suvažiavimus, gilina savo specialybes ir propaguoja tos rūšies meną. Tose mokyklose bei parodose atsispindi taip pat ir įvairių tautų menai.

Lietuvių meną atstovauja Ona Vaičiaitienė, pasižymėjusi savo audiniais ir įvairiais rankdarbiais. Pijus ir Ona Vaičičiai prieš keletą metų atkilo iš Bostono, Mass. ir gražiai įsikūrę Largo, Fla., savo sūnaus daktaro Sauliaus ir Liucijos šeimos kaimynystėje, plačiai reiškiasi audimo srityje. Erdviuose savo namuose, su vyro pagalba įsitaikę keletą staklių, kuriose nuolatos įriesta margaspalviai ir įvairiašaliai audiniai.

Pinellas apskrities metinėje mugėje, Largo, Fla., vienas gražiausių skyrių buvo audiniai ir jiems giminingi rankdarbiai. Šiame skyriuje didžiąją dalį eksponatų sudarė O. Vaičiaitienės darbai, ir pati audėja tautiniais drabužiais, atsėdusi prie staklių demonstravo audimo meną. Beveik visi O. Vaičiaitienės darbai premijuoti. Parodai pateikiami dalykai kiekvieną kartą turi būti nauji ir niekur kitus nerodyti. Tad reikia daug išradingumo vis naujoms idėjoms. Parodų lankytojams besiteiraujant apie O. Vaičiaitienės darbų meno kilmę ir jai paaiški-

nus, kad tai lietuviškas menas, daugelis nežino ir klausia: kur toji Lietuva? Beaiškinant O. Vaičiaitienei kilo mintis išausti Europos žemėlapi su valstybių sienomis. O. Vaičiaitienė, norėdama pademonstruoti Lietuvos didybę, pasirinko laikus, kada Lietuvos plotas siekė nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Žemėlapi pavadinė "Europe about 1360", kur valstybes atžymėjo įvairiomis spalvomis. Šis žemėlapis buvo išstatytas š. m. kovo mėn. 6-11 d. audinių parodoje ir buvo atžymėtas pirmąją premiją. Be žemėlapio, dar ir kiti per 20 jos darbų gavo pirmąją premiją ir 5 eksponatai ant-
rąją.

Š. m. balandžio 28-29 d. O. Vaičiaitienė dalyvavo Tropikų audėjų Florid gildos suvažiavime, kuris vyko Caribbean Gulf viešbutyje, Clearwater Beach, Fla. Ten vykusiai parodai ji pateikė dvi tautines lė-

les — suvalkietišką ir žemaitišką — ir pati apsirengusi savo darbo tautiniais drabužiais buvo visų dėmesio centre ir gavo pirmąsias premijas.

Jos vyras Pijus Vaičiaitis taip pat žinomas medžio drožiniais, ypač kanklių gaminimo meistras, parūpinęs kanklių Čiurlionio ansamblui Clevelande, Montrealio ansamblui, Bostono skautams ir kt. Ir Floridoje kasmet Pijus Vaičiaitis dalyvauja virš minėtose parodose dailiai išdrožinėtomis kanklėmis, kurios visuomet būna premijuotos. Dr. Sauliaus ir Liucijos Vaičičių vaikai Nida ir Dainius žengia senelių pėdomis. Lankydami vaikų meno mokyklą, pasižymi originaliais savo darbais, kurie dažnai būna premijuojami. O pereitų Kalėdų Gayfer krautuvės Clearwater, Fl. eglutės papuošalų konkurse Nida Vaičiaitytė laimėjo pirmą premiją, (100 dol. vertės dviratį) už šiaudinukų lietuvišką ornamentą. Vr. Klb.

O. Vaičiaitienės išaustas Europos žemėlapis.